DARBININKAS

XLI NR. 71 — 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. — ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER 2, 1956 M. — Redakcija — GLenmore 5-7281, Administracija GLenmore 5-7068 — 10 CENTŲ

DON JUAN CARLOS, 18 metų, kurį Franco taiko į Ispanijos karalius. Jis yra 1931 pašalintojo karaliaus Alfonso XII sūnėnas.

Sovietų Sąjungos valdžioje vėl nesutarimai?

JUGOSLAVIJOS IR VENGRIJOS KOMUNISTŲ BOSAI TURI GELBĖTI CHRUŠČIOVO POLITIKĄ IR KAILĮ

Pereitos savaitės didžiausia sensacija yra paslaptinga Jugoslavijos diktatoriaus Tito kelionė į Sovietus. Rugsėjo 27, ketvirtadienio rytą, Titas sykiu su Chruščiovu išskrido į Soči kurortą prie Juodųjų jūrų. Žinia apie išvykimą buvo paskelbta tik po šešių valandų.

Tito vykimas buvo didelė staigmena vakaram, ir sukėlė įvairių spėliojimų — ko jis ten vyko. Juk Tito turėjo 8 dienas laiko išsikalbėti su Chruščiovu, kuris buvo atvykęs į Jugoslaviją tariamai atostogų praleisti.

Patikimiausias aiškinimas yra paremtas prieš porą savaičių iš Varšuvos atėjusi žinia, kad

Sovietų komunistų partijos centro komitete suskilo pažiūros dėl Jugoslavijos, dėl tolimesnės akcijos prieš Staliną ir dėl vadinamos "satelitų liberalizacijos".

Vienoj pusėje stojo Chruščiovas, kurį palaikė užsienių reikalų min. Šepilovas ir ministerė Furceva. Min. pirm. Bulganinui ir Mikojanui mėginant laikytis viduryje, į opoziciją prieš Chruščiovą stojo min. pirm. pavaduotojai Lazar Kaganovičius, Pervuchinas, Molotovas, taip pat Malenkovas ir Suslovas.

Opozicija skelbė, kad Jugoslavijos Tito komunistų partija yra artimesnė socialdemokratam, bet ne tikriem Lenino komunistam; pasisakė prieš tolimesnę antistalininę akciją, taip pat prieš vadinamą liberalizaciją už griežtą kontrolę satelitiniuose kraštuose.Čia ją remianti ir kariuomenė, kuri tvirtinanti, kad jei bus atitraukta sovietų kariuomenė iš satelitinių kraštų, tai jie atitruks nuo Maskvos.

Labiausiai opozicija sustiprėjusi po Poznanės sukilimo, kuris parodęs, į kur liberalizacija vedanti. Partijos centro komitete Chruščiovas su savo nuomonėm likęs mažumoje.

Chruščiovas po savaitės pasitarimų su Titu, spėjama, buvo iškviestas grįžti.

Tada Chruščiovas prisikalbino Titą vykti drauge, kad pabūtų liudininku jo pusėje.

Soči kaip tik yra atvykęs Bulganinas, Šepilovas, Furtseva, Serovas ir kt.

Pažymėtina, kad Titas išvyko į Sovietus, nebijodamas sustiprinti sau nepalankumą Amerikos, kuri kaip tik tebesvarsto, ar duoti Jugoslavijai toliau ūkinę pagalbą.

Valst. sekr. Dulles, Chruščiovui atvykus į Jugoslaviją, buvo įspėjęs Titą, kad tolimesnis jo artėjimas su Maskva gali sustabdyti Amerikos pinigų tekėjimą Jugoslavijos komunistam.

Rugsėjo 30

į Krymą atvyko ir Vengrijos komunistų bosas Erno Gero, kuris vykdė Tito priešininkų valymą.

Tito - Broz

Tito yra vienas iš slapyvardžių Josif Broz, kilusio iš Kroatijos, iš katalikų šeimos, netoli Zagrebo. Pirmojo karo metu jis tarnavo Austro-Vengrijos kariuomenėje, pakliuvo į rusų nelaisvę. Su komunistais susidėjo 1920.

Antrame kare jis buvo pasiųstas Jugoslavijoj organizuoti partizanų prieš vokiečius 1944 pagal Maskvos direktyvas Neapoly jį priėmė kaip partizanų vadą ir Churchillis. Nuo tada Amerika bei Anglija nutraukė lig tol remtam partizanų vadui gen. Michailovičiui, kuris netrukus buvo Tito nužudytas.

NICARAGUA PREZIDENTAS Anastazio Somoza miré nuo sąmokslininko šūvių.

Laukia komunistų perversmo Syrijoj

Irako vyriausybės žmonės aliarmavo, kad Syrijoje gresia komunistų rengiamas perversmas. Syrija labiausiai iš visų arabų valstybių tam yra paruošta. Po 1954 perversmo valdžia atsidūrė kairiųjų rankose, kariuomenėje raudonieji turi svarbiausias vietas. Ji gauna ginklus iš Sovietų kaip ir Egiptas. Kariuomenė pareikalavo iš min. pirmininko, kad spaudoje nieko nebūtų pasisakoma prieš Sovietus. Kom. partija yra stipri ir įtakinga.

Irakas pranešė, kad jo kariuomenė pasiryžusi žygiuoti į Syriją jei tik komunistai paims joje valdžią. Irakas suinteresuotas, kad naftos vamzdžiai, kurie eina per Syriją, būtų apsaugoti. Tie vamzdžiai Irakui duoda kasmet po 200 mil. dol. pajamų. Syrijos patekimas į komunistų rankas Irakui būtų didelis pavojus negu Sueso kanalo netekimas.

NERIMSTA

Po Izraelio smūgių Jordanijai pagal senąjį dėsnį "akis už akį", arabai sunerimo, kad tai gali reikšti Izraelio apgresijos planus. Lebanonas pasiūlė arabų konferenciją, kaip nuo Izraelio apsisaugoti. Konferencijoje turėtų dalyvauti Lebanonas, Syrija, Egiptas ir Jordanija.

Arabų vadai esą dabar patenkinti Amerika, nes tiki, kad Amerika sulaikė Angliją ir Prancūziją nuo ginkluotos intervencijos dėl Sueso kanalo.

Adenaueris nusivylęs Amerika

Vokietijos kancleris Adenaueris, karštas Amerikos politikos rėmėjas, pareiškė, savo nusivylimą Amerika. Jo planas įvesti Vokietijoje 18 mėnesių karinę tarnybą sugriuvo. Parlamentas rems tik 12 mėn. Vokietija pranešė Nato tarybai, kad negalės įvykdyti tokiu atveju karinių įsipareigojimų. Nato susijaudino ir tai pranešė Vokietijai. Tačiau Adenaueris pasikalbėjime su Amerikos prezidento atstovu prie Nato George pasakė, kad

atsakomybė už Vokietijos karinio plano neįvykdymą tenka Amerikai. Adm. Radfordo paskelbtas planas sumažinti Amerikos kariuomenę Europoje pakirto Vokietijos vyriausybės pastangas.

Slaptame vyriausybės posėdyje Adenaueris dėstė ir savo įsitikinimą, kad

Amerika nustojanti intereso Europoje. Amerikoje atgyjas izoliacionizmo pavojus.

Amerikos interesai ne visada sutampa su Europos interesais. Ir vienintelis Europai išsigelbėjimas — jungtinės Europos valstybės, kad jos galėtų apginti savo interesus tarp didžiųjų Amerikos ir Sovietų. Jungtinės Europos valstybių idėja Adenaueris pakartotinai skelbia.

AMERIKA MOKYS SOVIETUS DEMOKRATIJOS

Valstybės departamentas pakvietė Sovietus ir keturis satelitus, kad atsiųstų savo stebėtojus į Amerikos rinkimus. Jie pakviesti keturiom savaitėm ir bus išlaikomi Amerikos lėšom. Tokiu būdu departamentas nori vykdyti prezidento skelbiamą kultūrinį bendradarbiavimą. Pakviesti ir nekomunistinių kraštų 61 stebėtojas. Sovietai dar neatsakė, ar jie dalyvaus.

KALINIAI PABĖGO LĖKTUVU

Bolivijoje rugsėjo 27 47 politiniai kaliniai ištrūko iš koncentracijos stovyklos, pačiupo vyriausybės lėktuvą ir privertė lakūną nugabenti juos į Argentiną. Ten jie paprašė azylio. Politinių kalinių atsirado šimtai dėl to, kad vyriausybė paskutiniu laiku puolėsi opozicijos vadus gaudyti, patyrusi apie rengiamą sukilimą.

Greičiausias pasaulio lėktuvas nukrito

Kalifornijos dykumose rugsėjo 27 nukrito ir sudužo lėktuvas X-2, kuris buvo laikomas greičiausiu pasaulyje lėktuvu ir pasiekusiu didžiausią aukštį. Lakūnas taip pat žuvo. Lėktuvas buvo pasiekęs 24 mylių aukščio ir 1900 mylių per valandą greičio. Jo pastatymas atsiėjo 3 mil.

ANGLIJA SPROGDINA ATOMUS

Australijos pietuose Anglija rugsėjo 27 susprogdino ketvirtą atominę bombą iš bokšto. Krateris žemėje nuo sprogimo buvo pusės mylios skersmens. Per dvi mylias sugriuvo visi pastatai. Už 200 mylių ėjusio traukinio langai sprogdinimą juto.

DĖL SAARO SUSITARĖ

Vokietija ir Prancūzija pranešė, kad galutinai susitarė dėl Saaro krašto. Saaras nuo 1957 pradžios pereina Vokietijai. Prancūzija išsiderėjo sau ūkinių privilegijų. Saaras yra 991 kv. mylių ir turi 900,000 gyventojų, bet turi turtingas kasyklas. Po karo kraštą norėjo pasilaikyti Prancūzija.

● **Olandijoje** ir penktas kandidatas į ministerius pirmininkus nepajėgė sudaryti valdžios.

● **Liurde statys** naują požeminę bažnyčią, kuri vadinsis Pijaus XII bazilika. Ji bus baigta 1958 Velykom. Tada bus 100 metų sukaktis nuo tos dienos, kada Bernadetai pasirodė Dievo Motina Marija. Naujoj bažnyčioj tilps 20,000 žmonių. Kaštuos arti 3 mil. dol.

● **Žurnalisto Cianferra,** kuris žuvo italų "Andrea Doria" susidūrus su švedų "Stockholmu", žmona iškėlė abiejų laivų bendrovėm ieškinį 3,100,000 dol.

● **Nicaragua prezidentas** Anastazio Somoza, sužeistas sąmokslininko 4 kulkom, rugsėjo 29 mirė. Prezidento pareigas perėmė jo sūnus Louis Anastazio Somoza.

● **Islandija sudarė,** su Maskva trejų metų prekybos sutartį. Maskva pažadėjo pirkti daugiau žuvies — vietoj 20,000 tonų iki 32,000. Islandija tebevaro lauk Amerikos įgulas.

● **Kipro saloje** pereitą savaitę žuvo 13.

ADLAI STEVENSONĄ Minnesotos būsimieji "rinkikai" vaišina obuoliais.

Sueso reikalu sprendimo nesitiki

Broliai Alsopai rašo, kad Anglija ir Prancūzija nepatenkintos Amerikos politika Sueso reikalu ir kad Vakarų suskilimas niekad nebuvo tokis aiškus. Tačiau Anglijos ir Prancūzijos atstovai to stengiasi nepabrėžti. Nepasitenkinimą pareiškė tik Australijos min. pirmininkas Menzies, kuris vedė derybas su Nasseriu. Jis pareiškė prezidentui Eisenhoweriui, kad jo nuolatinis pabrėžimas apie ginčo sprendimą tik taikos keliu regimai sustiprinęs Nasserio pasipriešinimą.

● **Sueso vartotojų** bendrovės konferencija Londone prasidėjo antradienį. Sutiko dalyvauti jau 15 valstybių.

● **Saugumo Taryboj** dalyvaus Sovietų Šepilovas. Laukiama, kad jis varys propagandą prieš vakarų "kolonializmą" ir palaidos skundą.

● **Sueso kanalo** reikalu rezoliuciją Amerika, Anglija ir Prancūzija tikisi pasiūsti Saugumo Tarybai bendrą.

● **Amerika numatė** Egiptui siaurinti, o gal ir nutraukti pagalbą. Jos davė pernai 40 mil., šiemet numatyta buvo 56.

PREZ. EISENHOWERIS paskyrė į vyriausiąjį teismą New Jersey teisėją William J. Brennan.

AR EISENHOWERIS VALDŽIOJE IŠSILAIKYS?

Ir Eisenhoweris turi aštriau pulti opoziciją. ★ Smūgis už smūgį dėl užsienio politikos. ★ Gallupo šviesus spėjimas respublikonam, o laikraštininkų — tamsus.

Rinkimų kova aštrėja. Pirmieji leidosi į kovą visu aštrumu demokratai. Jie tempo neatleidžia. Šalia Stevensono ir Kefauverio stojo Trumanas, Achesonas ir kt.

Respublikonai išėjo santūriai. Prezidentas paragino Nixoną ir kitus, kad kalbėtų tik "tiesą" ir nesiimtų demagogijos, ją palikdami opozicijai. Jo paties pirma kalba buvo glostanti. Iš jos rodės, kad viskas eina normaliai, gerėja namie ir užsieniuose, ir reikia tik turėti kantrybės. D. Lawrence pripažino, kad tai buvo kalba skaityti, bet ne klausyti. Ji lėkusi viršum galvų. Kita prezidento kalba jau buvo aštresnė ir puolamoji. Lawrence ją pagyrė. Pats prezidentas pasisakė, kad jo draugai ragina jį būti karingesnį, nors tegalįs būti tik dešimtą dalį tiek karingas, kaip jo draugai norėtų.

Demokratai kaltina visais frontais. Dėl užsienio politikos — esą respublikonai prarado tarp laisvųjų draugus Amerikai ir padėję laimėti komunistam. Vidaus politikoje respublikonai pataikaują turtingesniem, o neatsižvelgią į "mažojo žmogaus" reikalus: apleidę ūkininkus ir tt.

Kai Eisenhoweris aiškino, kad respublikonų laikais laimėta taika Korėjoje, Indokinijoje, Austrijoje, Trieste, Guatemaloje, tai Stevensonas kirtos atgal: Ike pasakęs tik pusę tiesos; kai jis reiškęs pasitenkinimą dėl laisvo Vietnamo, tai užmiršęs pasakyti, kad pusė tos tautos palikta komunistam; Ike, kalbėdamas apie Formozos gynimą, užmiršęs pasakyti, kad Formozos ginti septintą laivyną pasiuntęs Trumanas; Ike, praeidamas pro Suesą, nepaminėjo, kad Rusija įkėlusi koją į vidurinius rytus, kurių ji siekia šimtmečius.

Iš kitos pusės, kai Stevensonas prikišo prezidento broliui atsakomybę už tai, kad Argentinos Peronas iš Amerikos sumų pasidėjęs savo vardu Šveicarijos bankuose 100 mil. dol., tai Eisenhoweris atkirto, jog tas sumas Perono kraštui davė kaiptik Trumano vyriausybė.

Tokiu būdu eina puolimas ir atsikirtimas.

Kurie argumentai labiausiai veikia? Gallupo institutas skelbia, kad svarbiausi klausimai, kurie lemia krašto nusistatymą, yra užsienio politika (karo grėsmė, Suesas); tuos dalykus nurodė net 46%, kiti reikalai: civilinės teisės 18%, pragyvenimo lygis 10%, žemės ūkis 5%, nedarbas 4%, komunizmas Amerikoje 3%...

Tuos klausimus sėkmingiausiai gali išspręsti, Gallupas atsakė, respublikonai — 55%, demokratai — 45%.

Daugiau bauginasi respublikonam artima spauda. Štai vienos tik dienos vadinamų "kolumnistų" atsiliepimai NYHT. **Drummondas** prileidžia, kad Stevensonas gali laimėti. Daugelis respublikonų autoriui sakėsi tikį, jog Eisenhoweris sunkiai, bet laimėsiąs, o senato ir atstovų rūmų jau respublikonai neišlaikysią.

Stewart Alsop aiškina, kad "Ike yra bėdoje". Tose apylinkėse, kurias Alsopas lankęs, 1952 balsavo 57% už Eisenhowerį, o dabar iš penkių trys pasisako už demokratus, ypačiai ūkininkai.

D. Lawrence aiškina, kad jei Eisenhoweris ir laimės, tai kova bus sunki. Abiejose partijose esą vidaus nesutarimo. Bet ypačiai respublikonai esą apkartę prieš vadinamus "respublikonus — liberalus"; tie respublikonai nematą skirtumo tarp demokratų ir respublikonų partijų; Baltuosiuose Rūmuose esą tie patys asmens kaip ir demokratų laikais; dėl to jie neturį entuziazmo ne tik kovoti, bet ir balsuoti.

W. Lippmann tvirtina, kad demokratai parodę didelių laimėjimų, nes jie organizuotesni. O to organizuotumo ir veržlumo priežastis ta, kad demokratuose aktyviai reiškiasi prasiveržusi nauja karta. Respublikonai nemokėję naujosios kartos išvesti į priekį, nors prezidentas ir kalba apie "naują respublikoniją".

Teks stebėti, kas bus teisesnis: Gallupas ar laikraštininkai. Ypač kad dar visas mėnuo.

Komunistai rengia šaltą žiemą

Vengrijoje komunistinė valdžia sustabdė 600 traukinių trim savaitėm, nes trūksta anglies. Taip pat sustabdė apie 500 autobusų tolimajam susisiekimui ir 1000 sunkvežimių; sumažino kalchozų traktoriam benziną, nes ir jo pritrūko.

Čekoslovakija paskelbė, kad anglies pagaminta 10,000 tonų mažiau, nei buvo suplanuota, nes pritrūko darbo jėgos kasyklose.

Lenkijoje, kuri anglį eksportuoja, gyventojai taupo kiekvieną anglies toną, lyg "tai būtų auksas", kaip jie sako. Valdžia paskelbė potvarkį, kad žmonės, kurie sutinka savu noru dirbti kasyklose 20 mėnesių, yra atleidžiami nuo karinės tarnybos dvejų metų.

[illegible] LAGUARDIA yra [illegible] Washingtone sudarytam komitetui, kuris rūpinsis propaganda už Stevensą. Ji yra žmona mirusio New Yorko majoro. Komitete užima vicepirmininkės vietą.

Vaikus atskirs nuo tėvų įtakos

Nes kitaip jie niekada nevirs Lenino komunistais

Sovietų spauda šiom dienom pranešė, kad sovietai daro naujus auklėjimo mėginimus:

išimti vaikus visai iš tėvų įtakos ir juos atiduoti grynai tik valstybės įtakai.

Jau šiais metais būsią steigiama 285—300 mokyklų, kurios apims apie 70,000 vaikų. Pradės nuo darželių; juos baigę vaikai eis į pradžios mokyklas, paskui gimnazijas ir tt. iki bus baigtas jauno žmogaus auklėjimas.

Dabar tėvam esą žadama, kad vaikai po darbo galės būti paimami namo, jei tėvai to norės. Bet toliau bus siekiama, kad vaikai vis labiau ir labiau gyventų be tėvų; o tik darželio, paskiau mokyklos internatuose. Bus sudarytos fizinės sąlygos, kad tėvai "savu noru" atiduotų vaikus ir jų pas save neatsiimtų.

Tokioje mokykloje didžioji dalis laiko ir pačiam jaunuisiam vaikui bus skirta darbui, ne žaidimui.

Pamokom bus skirta 4—5 valandos ir įvairiem rankų darbam taip pat 4. Vaikam paaugant darbo diena jiem pailgės iki 11 valandų.

Mokinius valdys išsirinkti "brigadų vadai", paskiau "mokinių tarybos", prižiūrint mokytojam ir komjaunimo orgonizacijai.

Pagal įstatymą 5—7 klasės mokiniai turi turėti 3 valandas per savaitę karinio apmokymo. Toliau berniukai bus mokomi ginklus vartoti, o mergaitės gailestingosios sesers darbų.

Marksistinis stalinistinis apmokymas savaime visiem privalomas.

Šituo keliu labiausiai turi būti ruošiamas žmogus būti ypačiai naujom Sibire gyvenimo sąlygom.

Tokių mokyklų su internatais mintį iškėlė pats Chruščiovas dvidešimtame suvažiavime.

Viena priežastis, kuri suaktualino internatų klausimą, buvo naujausias aliarmas sovietinėje spaudoje apie jaunimo huliganizmą.

Jis augąs. Jaunimo gaujos su viena kita imančios kovoti net peiliais; jos plėšia ir užmušinėja. Keisčiausia, kad gaujose dalyvauja naujosios sovietinės "aukštuomenės" vaikai — komisarų, ministerių, generolų, saugumo viršininkų. Dviejų ministerių vaikai, kai tėvai buvo išvykę atostogų, surengė orgijas, kuriose vaišinosi vogtais gėrimais. Jaunimas šoks vakarietinius šokius ir skaitys kriminalinius romanus.

Tai viena, bet dar

svarbiau, kad jaunimas neprisiėmė komunistinių idėjų.

Vilniaus universiteto laikraštis buvo pirmasis "nepadoraus" elgesio pavyzdys. Toliau daugiausia jaunimas dalyvavo Tifliso riaušėse už Staliną. Jaunimas daugiausia reiškėsi Poznanės sukilime. Čekoslovakijos studentai reikalavo mažiau marksizmo, o daugiau laisvės.

O svarbiausią priežastį išreiškė sovietinis žurnalas tokiais žodžiais:

"Bloga yra, kai vaikas viena girdi namie ir visai kita mokykloje. Jo mokytojas sako jam, kad lytų ir sniegą duoda gamta, o namie jam sako, kad Dievas. Mokykloje jis girdi, kad šviesą duoda elektra, o namie — kad ją duoda Dievas".

Dvylypumo nebus ir klausimas nekils—samprotavo Chruščiovas, — jeigu mokykla kontroliuos visas į vaiką einančias mintis ir nuolat budės valstybės pastatyti auklėtojai.

Sovietiniai vadai pamatė, kokia galinga yra tradicija, kurią palaiko ir perduoda šeimoje tėvai vaikam. Sovietai tad nori atimti vaikus iš tėvų, kad nutrauktų šitą tradiciją ir tėvų įtaką vaikams.

Sovietų vadai samprotauja: mes perdirbome Rusiją ir ją pavertėme pramonine ir karine jėga Nr. 1; mes pavertėme Sibirą pramonine ir žemės ūkio imperija; mes norime ir žmones paversti tikrais komunistais.

Šitas Chruščiovo užsimojimas atimti vaikus nuo tėvų ir paversti juos komunistais yra dar vienas ženklas, kokie yra naivūs tie, kurie mano, kad tarp komunizmo ir laisvo pasaulio yra galimas sugyvenimas ir kad jau prasidėjęs komunizmo ėjimas "liberalizacijos" keliu. **M.**

MARLENE STEWART, pirmoji iš kanadiečių moterų laimėjusi JAV golfo rungtynes. Ją pasitinka tėvai ir sesuo. Gyvena Fonthill, Ont.

KRIKŠČIONYS DEMOKRAT. AKTUALIAIS KLAUSIMAIS

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga 1956 rugsėjo 1—2 įvykusioje konferencijoje Clevelande, apsvarsčiusi aktualiuosius mūsų lietuviškosios ir krikščioniškosios politikos reikalus, priėmė šias rezoliucijas:

I. Lietuvos laisvinimo reikalu

1. Laikyti būtina visoms lietuvių politinėms jėgoms dirbti bendrai ir sutartinai Lietuvos laisvinimo darbą jam vadovaujančiame Vyriausiajame Lietuvos Išlaisvinimo Komitete (Vlike);

2. remti Vliko žygius ir darbus tiek morališkai, tiek ir materiališkai;

3. pabrėžti, kad Vlikas yra lietuvių tautos politinė vadovybė, kokia jis prisistatė lietuvių tautai savo 1944 Vasario 16 deklaracija;

4. siekti, kad iš Vliko pasitraukiusios politinės grupės persvarstytų savo pasitraukimo motyvus ir vėl į Vliką sugrįžtų;

5. pritarti Vliko sesijos 1956 VI. 22—24 nutarimui dėl jo santykių su min. St. Lozoraičiu;

6. remti keliamą mintį kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose.

II. Lietuvių politinio bendradarbiavimo reikalu

1. Kviesti visus lietuvius grįsti politinę veiklą demokratija ir nuoširdų bendradarbiavimą palaikančiais principais: respektuojančiais žmogaus asmenybę, kiekvieno asmens demokratines laisves ir lygybės bei demokratinio humanizmo tradicijas, susiklosčiusias ant krikščioniškosios artimo meilės pagrindų;

2. pritarti Clevelando pradėtam Lietuvių Politinių Grupių Sąjūdžiui mūsų politinei vienybei ugdyti;

3. paraginti visus LKDS skyrius ir atskirus asmenis, kur to sąjūdžio skyrių dar nėra, juos organizuoti, o jei tos iniciatyvos bus ėmusios kitos politinės grupės, tai tą iniciatyvą paremti.

III. Krikščionių politinės vienybės reikalu

1. Konstatuoti, kad lietuvių krikščionių nepakankamas politinis susiorganizavimas ir susiskaldymas yra didžiai žalingas tiek krikščioniškosios politikos uždavinių vykdymui, tiek ir Lietuvos laisvinimo darbui;

2. patikslinti, kad LKDS krikščionių politinę vienybę laiko vienu iš pagrindinių savo siekimų ir mano, kad toji vienybė, paremta lietuviškumo, krikščioniškumo ir demokratiškumo principais, yra ne tik galima, bet ir reikalinga;

3. pritarti anksčiau LKDS Centro Komiteto pareikštam nusistatymui, kad jis yra visuomet pasiryžęs siekti su Lietuvių Frontu ir kitomis krikščioniškomis grupėmis ne tik bendradarbiavimo, bet ir vienybės įgyvendinimo.

IV. Kultūrinės veiklos reikalu

Pabrėžti, kad LKDS aukštai vertina lietuvių kultūrinę veiklą, kuri yra tiesioginis kultūrinių organizacijų uždavinys, ir skatina KLDS narius aktyviai dalyvauti kultūrinio darbo srityse ir LB darbuose, ypač lietuvybės išlaikyme jaunoje lietuvių kartoje.

V. Spaudos reikalu

Konstatuoti apgailėtiną faktą, kad lietuviškosios spaudos nemaža dalis vieton politiškai auklėjusi visuomenę ir brandinusi joje sveiką politinę mintį žemina politiką, kaipo tokią, ir diskredituoja politikos darbą dirbančiuosius. Raginti lietuvių ir ypač krikščioniškąją spaudą su tuo blogiu kovoti ir auklėti visuomenę krikščioniškosios politikos pagrindais.

VI. Dėl teroro ir vergijos komunistų užgrobtuose kraštuose

Žinant, kaip Sovietų Rusija teroru, žudymais ir nesiliaujančiomis deportacijomis naikina lietuvių tautą ir kitus pavergtuosius kraštus,

1) kelti energingai ir neatlaidžiai balsą krikščioniškojo ir laisvojo pasaulio akyse dėl Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose vykdomo genocido ir tautų laisvės visiško paneigimo;

2) pasveikinti kovojančią Lietuvių Tautą tėvynėje.

Dar dėl kun. M. Šeižio-Dagilėlio mirties

Neseniai buvo Darbininke rašyta, kad šiemet mirė kun. M. Šeižys. 1920 metais buvęs Pandėlio klebonas. Man atrodo, kad tik šiemet gautas laiškas, o minėtas kunigas mirė jau 1950 metais, anot Lietuvių poezijos Antalogijos, p. 769. Taipgi pranešėjas nepaminėjo, kad kun. M. Šeižys jau 1933 metais buvo atkeltas į Pakruojį klebonu. Taigi, jo pranešimas abejotinas, laikykimės L. P. Antalogijos, kol gausime tiksfesnių žinių.

Pakruojietis

Red pastaba. Redakcija žinią apie kun. M. Šeižio-Dagilėlio mirtį skelbė pagal laišką iš Lietuvos. Jame nebuvo pasakyta tikslios mirimo datos. Bet patikima data sunku laikyti ir Antalogijos nurodytąja dėl tų pačių priežasčių.

MOKSLO ŽINIOS

"C. S. Monitor" skelbia, kad yra projektas dykumom sudrėkinti. Pastebėta, kad jūrų vanduo sušaldamas išskiria druską, vadinas, sušala gėlas vanduo. Belieka tada ledo kalnus smulkinti ir gabenti į dykumas. Ten ledai ištirps ir sudrėkins. Idėja yra, tik kaip ji techniškai įvykdyti.

★ Tarptautiniam geofizikų kongresui ruošiantis, vienas mokslininkas iškėlė, kad energijos šaltiniai žemėje esą neriboti, nes apie pusę visokių žemės mineralų galima būsią paversti atomine energija. Tuo keliu būsią galima pakelti gyvenimo lygį tų tautų, kurios turi maža žiaIiavŲ.

★ Europoje pastebėta, kad šiemet gandrai labai anksti pakilo kraustytis į Afriką. Tai dėl anksti atšalusių orų.

● **Vengrijoje pritrūko** anglių. Dėl to sustabdyti 600 traukinių.

490,000 Copies in Print
ARTHRITIS AND COMMON SENSE
by Dan Dale Alexander
A startling revelation on arthritis and what you can do about it right in your own home. With drawings and menus.
Price 3.95 tax 14c
WITKOWER'S
Booksellers and Stationers
77-79 Asylum St.—Hartford 1

Socialdemokratų suvažiavimas ir kalbos apie vienybę

SPAUDA

Naujienos rugsėjo 7, 8, 15 buvo aprašomas Amerikos lietuvių socialdemokratų suvažiavimas Thompsone, Conn., rugsėjo 1—2. Suvažiavimui pirmininkavo J. Liūdžius iš Clevelando. Pranešimus darė sekr. J. Petniūnas, J. Kaminskas, P. Grigaitis, K. Bielinis, Keleivio redaktorius ir ligšiolinis pirmininkas J. Sonda.

Pranešimuose buvo pabrėžta, kad socialistinė spauda (Keleivis, Naujienos, Darbas) "vis daugiau paveikia lietuviškos visuomenės opiniją". Socialistų organo Keleivio piniginiai reikalai esą geri. Suvažiavimo proga sveikintojai sudėjo ar atsiuntė apie 300 dol. Tarp sveikintojų buvo ir "demokratinio darbo talka" (tai socialistinė "talka", kurios nereikia sumaišyti su tautininkų "Lietuvos "nepriklausomybės talka"!).

Pranešta taip pat, kad prieš trejetą metų įsteigtas "Literatūros fondas" (ir jo nereikia sumaišyti su paskiau tautininkų įsteigtu "Lietuvos nepriklausomybės fondu"!) surinkęs 2,700 dol. Tas fondas leis socialdemokratų veikėjų pirmoje eilėje atsiminimus. Jau paruošti J. Kaminsko atsiminimai. Australijoje adv. K. Požėla taip pat pažadėjęs parašyti du tomus atsiminimų.

Į naują valdybą išrinkti daugumas iš New Yorko: pirmininkas S. Briedis, vicepirm. adv. K. Michelsonas, kiti nariai — Kozma Balkus, Juozas Petniūnas, Jonas Pakalka, P. Grigaitis, K. Bielinis, Jonas Sonda, Juozas Stilsonas. Ligšiol dvejus metus pirmininkavo J. Sonda Bostone.

Iš buvusių suvažiavime pranešimų paskelbtas yra J. Kaminsko. Jame, kalbėdamas apie vienybę laisvinimo organe, J. Kaminskas kaltino kitus, kad jie ardą vienybę. Pirmiausia buvę kalti žmonės, kurie paskiau atsistojo rezistencinės santarvės priekyje. Taip pat "jau pačioje pradžioje nesutarimus Vlike kurstė plačiai jame įsirėmęs, norėjęs visam kam vadovauti ir stiprinti pozicijas krikščionių blokas. Nuo 1947 m. jiem talkininkais stojo tautininkai".

Apie savo partiją Kaminskas atsiliepia: "Nepasigirdamas turiu čia pasakyti, kad buvo socialdemokratų nuopelnas Vlike, kad pagaliau buvo surasta ir nutarta Vliko sustiprinimui perkelti jį Amerikon".

"Prieš Vliką dabar stovi klausimas: kuriuo keliu eiti toliau: nusileisti profašistinės Talkos įžūlumui ir p. Lozoraičio pretenzijom . . . ar be jokių nusileidimų kovot už Lietuvos išlaisvinimą".

J. Kaminskas, kalbėdamas apie vienybę ir taip drąsiais žodžiais kitus kaltindamas, būtų galėjęs "nepasigirdamas" dar pasakyti, kad jo partija ir jis pats asmeniškai buvo vienas iš tų, kurie Lietuvoje sudarė "bloką" su "įžūliais" "profašistais" tautininkais. Bloke su jais bendradarbiavo ir Vikietijoje, kovodamas prieš "krikščionių bloką", laikydamas tai, žinoma, kova už "Lietuvos išlaisvinimą".

MIESTO VADOVYBĖ Elk Point, South Dakota, susirūpinusi, kad miestelis su 1,376 gyventojais smunka į žemę.

VIEŠPATIES ANGELAS

Nors maldaknygė turi 288 puslapius, bet yra atspausdinta taip gerame ir ploname popieriuje, kad gali tilpti liemenės kišenėje.

Maldaknygė mūsų poeto buvo paruošta atsižvelgiant į naujausį liturginį sąjūdį ir mišių giedomosios dalys bei kitos svarbesnės maldos buvo įdėtos drauge lietuviškai ir lotyniškai. Didžiosioms šventėms ir laidotuvėms įdėtos tų dienų kintamosios šv. mišių maldos, joje rasite daugiau kaip 30 giesmių.

Kalbą lygino prof. Dr. A. Salys.

Maldaknygės kainos:

Odos lux auksuoti kraštai — $4.50

Odos imitacija auks. kraštai — $2.50.

— $2.00

Gaunama "Darbininke".

drop the hook, Mac...

and hear this from a bathtub sailor!

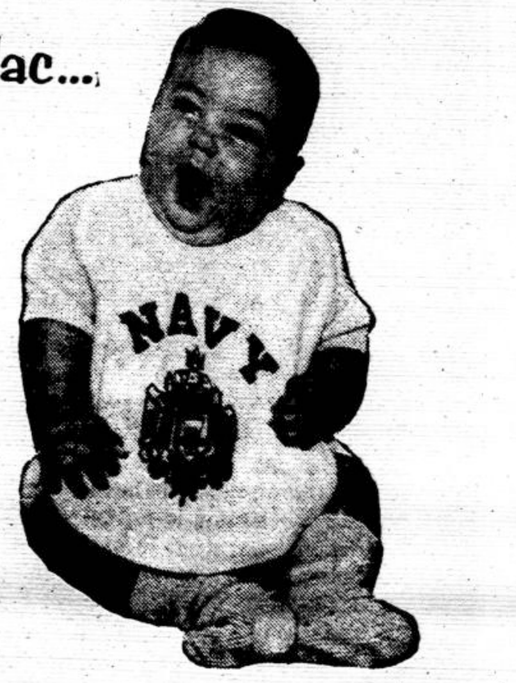

"My name's Bud. And from what the Old Man tells me, the U. S. Navy is all right. Besides having the biggest ships and the best equipment, he says the men of the U. S. Navy are the finest in the world. (Three guesses what he wants me to be when I grow up.)"

The U. S. Treasury is proud to join Bud in saluting the Navy as well as all the Armed Services that guard and protect our country. Many Service men and women are not only helping to preserve peace and prosperity for the land they love, but are also helping to insure happiness and security for themselves and their families by investing regularly in U. S. Savings Bonds.

This spirit of loyalty and forethought is a typical characteristic of the more than 40,000,000 Americans who now own more than $40,000,000,000 in Savings Bonds.
Do you own your share?

Safe as America — U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vakarų žmogus privalėtų daryti savo sąžinės sąskaitą

Šeštasis persekiojamos Bažnyčios kongresas Vokietijoj

KUN. BRONIUS LIUBINAS,
Laiškas iš Vokietijos

Norint sekmingai kovoti su bet kuriuo priešu, yra būtina pažinti jį ir jo taktiką. Tą dėsnį tinkamai įvertino Belgijoje gimęs ir Vokietijoje savo įkūnijimą radęs

sąjūdis remti iš komunistinių kraštų pabėgusiems ar ištremtiems katalikams,

vokiškai vadinamas "Ostpriesterhilfe"; jis ryžosi šaukti kiekvienais metais kongresus "Kirche in Not", kuriuose nagrinėjama komunizmo problema, ypač jo santykis su krikščionybe. Pirmasis toks kongresas įvyko 1951 metais Hilversume, Olandijoje. Nuo 1952 metų šie kongresai vyksta kasmet Koenigsteine, Vokietijoje, ir sutraukia nuolat vis didesnį skaičių dalyvių iš įvairių tautų. Šiais metais kongrese dalyvavo virš 400 asmenų iš 26 tautų. Suvažiavimo tarptautiškumą labai vykusiai išreiškė jo garbės pirmininkas vysk. Sloskans (latvis), tardamas atidarymo žodį aštuoniomis kalbomis, jų tarpe ir lietuviškai.

TALKINGASIS SAMBŪVIS

Paskaitą tema "Koegzistencijos klausimas" Gregorianumo universiteto Romoje profesorius dr. Gundlach S. J. Paskaitininkas katalikų teologijos šviesoje nagrinėjo įvairias sambūvio galimybes: sambūvis žmonių tarpe, sambūvis tarp valstybių, sambūvis Bažnyčios su bet kuria žmonių bendruomene.

Sambūvis žmonių tarpe išreiškia jų dvasinę pilnybę. Jis galimas tik tada, kai žmogus vertina žmogų, kai žmonių sielose gyvena tarpusavio meilė. Kai norima kalbėti apie marksistinio žmogaus sambūvį su krikščioniškuoju, pirmoj eilėj turi būti statomas klausimas, kokias dvasines vertybes jie gali pertiekti vienas kitam.

Vakarų žmogus privalo padaryti savo sąžinės sąskaitą: ką jis gali duoti komunistinio pasaulio žmogui, kokiomis dvasinėmis vertybėmis jis gali užpildyti materializmo padarytą tuštumą žmogaus sieloje.

Sambūvis tarp valstybių, statant priešais Rytus ir Vakarus — tai mūsų dienų mada. Norima atsipalaiduoti nuo pasaulėžiūros ir sugyventi prekyboje ir politikoje. Į tokios tendencijos pavojingumą atkreipė dėmesį dabartinis popiežius Pijus XII, jau 1954 metais savo kalėdinėje kalboje. Tada jis aiškiai pasakė, kad

ūkinis sambūvis be bendros dvasinės bazės yra apgavystė.

Kai ieškoma sambūvio su Bažnyčia, tai norima ją turėti tiktai priedangai savo politikai, lyg kokių liturginiu papuošalu. Tokia prasme reikia vertinti tariamąją religijos laisvę komunistiniuose kraštuose. Tačiau Bažnyčia savo uždavinį supranta kitaip. Ji savo mokslu, morale ir pastoracinėmis pastangomis siekia žmonių dvasią padaryti tinkama sambūviui. Bažnyčia yra pasiruošusi sugyventi su kiekviena kultūra. Bažnyčios tikslas nėra užmesti tautoms savo išorines formas, bet pertiekti dvasią, parodyti žmogaus gyvenimo tikslą, vesti jį į išganymą.

Kai kalbama apie taikų bažnyčios sambūvį su komunizmu, tai paliečiama negalimybių sritis. Komunizmas nėra jokia kultūra, o tik kultūros paneigimas, nes neigia betkokį dvasinį pradą.

Po paskaitos vykusiose diskusijose buvo iškeltas madingosios koegzistencinės propagandos pavojingumas vakarams. Tai yra komunistų išrasta formulė užmigdyti vakariečių sąmoningumui.

Kiekvienas mėginimas sugyventi su komunistais jau yra komunistų laimėjimas.

PADĖTIS PO KRUŠČEVO

Ta tema pagrindinę paskaitą skaitė Zuericho universiteto prof. Franz Borkenau. Prelegentas nurodė, kad Kruščevas siekia Stalino turėtosios įtakos ir už tai jis turi nuvainikuoti Staliną.

Vidaus politikoj Kruščiovas siekia apstatyti visas institucijas savais žmonėmis. Tai jam neblogai vyksta komunistų partijos vidaus aparate. Tačiau kur kas sunkiau sekasi policijoj, kariuomenėj ir ypač ūkio srityje.

Toliau ta pačia tema skaitė referatą **dr. P. Karvelis,** konstatuodamas, kad nėra ko laukti atoslūgio komunistų siekimuose.

Galiausiai, apie ūkinę padėtį Rusijoj po Kruščiovo kalbos referavo **konsulas Hans Jonas,** iš Bad Homburgo.

PSICHOLOGINIAI KOMUNISTŲ KOVOS METODAI

Antrosios dienos paskaitų ciklą pradėjo Gento (Belgijoj) universiteto prof. Peeters. Jis savo nepaprastai gyvai ir idomiai perduotoje paskaitoje nagrinėjo psichologinius komunizmo kovos metodus. Pirmiausiai konstatavo, kad vakarų silpnumas glūdi ne nuomonių įvairume, bet tame, kad daugumas vakariečių iš viso neturi savo nuomonės, nei nesupranta komunizmo bei jo siekių. Tuo tarpu komunizmas labai gerai žino, ko jis siekia. Iš komunistinių metodų prelegentas ypač iškėlė komunistų aktingumą. Ten kiekvienas narys yra kam nors užangažuotas, turi savo uždavinį. Taip pat ir masės be pertraukos yra užimtos: susirinkimai, pasitarimai, demonstracijos. Nuolatos kas nors organizuojama, neleidžiama žmonėms atsikvėpti ir pagalvoti. Toliau atkreipė dėmesį į žinomąją komunistų taktiką kam nors nepasisekus. Visada surandama kaltininkas, geriau sakant, atgailos ožys, ir jis nubaudžiamas. Didžiausiu komunistiniu atgailos ožiu dabar yra tapęs Stalinas. Prof. Peeters iškėlė reikalą visiems vakariečiams surasti tarptautinę plotmę dvasiniam bendradarbiavimui.

"Mums reikia dvasinės tautų sąjungos"

— pareiškė jis. Labai originaliai siūlė vakariečiams specialistams bendromis jėgomis sudaryti komunistinių klaidų bei melų rinkinį, kuris būtų prieinamas visiems ir kur būtų galima rasti tikros medžiagos kiekvienam norinčiam pažinti komunizmą.

GRIAUNAMASIS KOMUNISTŲ DARBAS

Eilėje referatų buvo apžvelgtos komunistų pastangos įsiskverbti į laisvąjį pasaulį.

Apie padėtį vakarų Vokietijoj kalbėjo valstybės sekretorius dr. Franc Thedieck iš Bonnos. Vakarų Vokietijoje padėtis pasidarė ypatinga po to, kai buvo oficialiai uždrausta komunistų partija. Komunistai tam ruošėsi iš anksto. Jie dalį savo veikėjų laikė rezerve, niekur neužangažuodami, pridengę betarpiškumo skraiste, ar net įvedę į kaikurias kitas partijas. Jų tyla po uždarymo nieko gero nežada. Sovietų zona yra bazė susovietinti visą Vokietiją.

Apie komunistų infiltraciją Azijoje kalbėjo kinietis katalikų kunigas. Azijoj komunizmas laikomas ateities idealu:

a. Kiniečių tautos vadai jau pradžioj šio šimtmečio atsimetė nuo savo senųjų tradicijų. Susidariusion tuštumon pradėjo brautis komunistai. 1921 m. įsteigta komunistų partija ruošė Kiniją komunizmui;

b. Japonijoj labai didelis komunizmo pavojus, nes ten mokslininkai yra komunizmo įtakoj;

c. Taip pat labai didelės įtakos komunistai turi ir pietryčių Azijos tautų tarpe. Visur ten yra daug komunistiškai nusiteikusių kiniečių. Jie daro įtakos vietiniam gyventojam. Komunistinė spauda yra nepaprastai gausi, kai krikščioniškoji vos ne vos laikosi, tik vegetuoja. Iš įvairių Azijos tautų per 3 metus į Kiniją grįžo virš 5000 kiniečių studentų ar studijas baigusių inteligentų. Tiesa, jie ne visi komunistai. Dalis Kinijos patriotai, norį vien gerbūvio savo tautai.

Tų faktų šviesoje kalbėtojas apeliavo į viso pasaulio vieningumą. Šiandien niekas negali jaustis nepaliestas, niekas negali gyventi atskirai tik sau. Reikia didesnio idealo, nei komunizmas. Juo gali būti tik gyva, visuotina ir vieninga krikščionybė.

Iš Afrikos pranešimą padarė misijonierius, vokietis. Afrikoje pastebima nepaprasta civilizacijos pažanga. Diena iš dienos vis labiau formuojasi vieninga Afrika. Kyla klausimas, kaip toji naujai susiformavusioji Afrika atrodys? Ar neatkris barbarybėn? Ta kryptimi ženklų rodo kad ir toks Mau-Mau judėjimas. Naujoji barbarybė būtų daug žiauresnė už senąją, nes yra sunaikintos senosios tradicijos su griežtomis sankcijomis. O, galbūt, po kai kurių klaidų afrikiečiai subręs ir po kurio laiko įsijungs į civilizuotų tautų tarpą. Jei tai įvyktų, tai toliau kyla klausimas, kas duos jiem dvasią? Komunistai labai veiklūs ir ateina su savo propaganda. Pav., Adis Abeboj Sovietų atstovybė susideda iš 300 asmenų. Tai komunistinės propagandos centras. Komunizmas sudarė sutartį su islamu ir afrikiečiai laiko jį savo reikalų gynėju. Tuo tarpu Bažnyčia yra laikoma europiečių institucija. Kiekvienais metais apie 50 afrikiečių apmokama Maskvoje ir siunčiama atgal į Afriką.

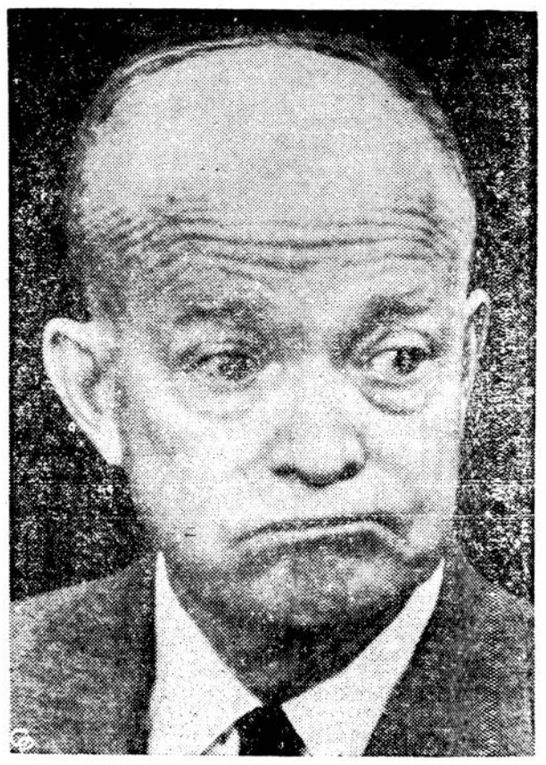

PREZ. D. ISENHOWERIS tokia veido išraiška atsako žurnalistam, kurie paklausė, ar tiesa, kad jo brolis Miltonas padėjo nuversti Argentinos Peroną. Tokį kaltinimą rinkiminėje propagandoje paleido Adlai Stevensonas.

Žodis Poznanei ir iš Poznanės

Gražus buvo Jungtinių Pavergtų Tautų solidarumo ženklas, kurį parodė Poznanėje teisiamiem birželio 26 lenkų streikininkam ir sukilėliam. Prie to gesto prisijungė Amerikos prezidentas, valstybės sekretorius ir abiejų partijų atstovai.

Solidarumo pareiškimas turi ne tik moralinės prasmės teisiamiem ar pavergtiem. Jis veikia ir pavergėjus. Juos veikia ypačiai dabar, kada jie stengiasi demonstruoti "liberalizmą" ir dangstytis kultūrinio bendradarbiavimo šūkiais.

Vakarų šauksmas ir reikalavimas laisvės žmogui sovietiniame režime neabejotinai prisidėjo prie to, kad tų laisvių daugiau turėjo rodyti net ir dabar einanti Poznanėj byla. Jos eiga nėra tokia paslaptimi pridengta kaip anksčiau komunistiniai teismai. Iš teismo salės išleidžiama daugiau žinių. Jos daug ką sako Vakarų žmogui, pradėjusiam save klausti: o gal gi ten gyvenimas jau tikrai sudemokratėjo ir palengvėjo? Į tai jam atsako "išpažintis" vieno iš teisiamųjų, kuris kaltinamas puolęs valdžios įstaigą ir jau anksčiau dvejus metus sėdėjęs kalėjime už vagystę.

"Mano tėvas prieš karą buvo komunistas. Jis tada daugel metų praleido kalėjime. 1945 jis grįžo į partiją ir dirbo U.B. (Lenkijos komunistų saugume).

1952 sausy jis buvo suimtas ir apkaltintas, kad prieš karą dirbęs policijoje. Aš pažįstu savo tėvą 22 metus. Jis padarė mane socialistu.

Jis kovojo už šią valdžią ir buvo apkaltintas melagingai.

Kodėl aš vogiau 1953? Kai mano tėvas buvo suimtas, nuo to mano motina išėjo iš proto. Mes neturėjom iš ko gyventi. Mano brolis, kuris dirbo taip pat U. B. (komunistų saugume), buvo atleistas dėl tėvo, ir jis nusižudė. Ligi mano tėvas nebuvo paleistas pagal 1954 amnestiją, mes negirdėjom apie jį nė žodžio.

Aš buvau ligotas. Turėjau chronišką odos ligą tuo metu, kai mano tėvas buvo suimtas. Mano motina sau nieko negalėjo pagelbėti, o aš turėjau dvi jaunesnes seseris, kurios negalėjo dirbti. Dėl to aš pradėjau darbo ieškoti. Bet aš vistiek negalėjau dirbti dėl savo ligos.

Tai buvo skurdas, kuris mane privertė vogti. Aš neturėjau kitos išeities".

Publikoje sėdėjo ir kaltinamojo tėvas. Pertraukos metu reporteriam jis paaiškino, kodėl atsitiko, kad jo sūnus per tardymą visus kaltinimus priėmė, o teisme užsigynė. Tėvas kalbėjo: "Aš žinau, kaip jie su žmonėm elgiasi. Aš patariau savo sūnui viską prisiimti. Ar jūs kaltas ar ne, jie privers jus prisiimti viską".

Tai vaizdas žmogaus likimo sovietiniame režime. Ne tolimoje praeityje, ne Stalino keikiamais laikais, bet dabartiniu "liberalizacijos" ir "gerovės" metu.

Pavyzdys Poznanės teisme iš naujo rodo, kaip Vakarų žmogus turi sustiprinti šauksmą prieš žmogaus elementariausios teisės sovietiniame režime.

Solidarumo su pavergtaisiais rodymas išeis į naudą ir patiem Vakaram. Jei Baltijos valstybių šauksmas būtų savo laiku labiau išgirstas Vakaruose; jei rytų Vokietijos sukilimas būtų sulaukęs Vakaruose didesnio solidarumo, gal būt, šiandien nereiktų Anglijai ir Prancūzijai skųstis, kad jos pasijuto apleistos; gal ir Amerikos valdančioji partija nebūtų susilaukusi iš opozicijos kaltinimo, kad pažadų netesėjusi.

Tos tiesos nuo jų neturim ko slėpti.

IŠ KNYGOS "SNIEGO PLATUMOS"

Užkerėtas malūnas

ALBINAS BARANAUSKAS

Anksti kiekvieną rytą didžiojoje Vilkabalių gatvėje pasirodydavo vienkinkis vežimėlis, kuris stabterėdavo pas paštą, paskum išnykdavo kelio pasisukime už jovarų. Važiuojant jam per prekyvietę, pieninninkas eidavo šildyti vandens, kalvis kurdavo žaizdrą; ratams sutarškėjus aikštėje, varpininkas keldavosi skambinti anksty vųjų mišių; valsčiaus sargas, išgirdęs vežimėlį riedant pro raštinės langus, virsdavo iš guolio ir griebdavosi šluotos bei kibiro. Šis amžinasis pakeleivis, pašto vežėjas Jurginas Vilkabalių gyventojams šiokiadieniais atstojo laikrodį, ir su jo pravažiavimu miestelyje prasidėdavo kasdieninis gyvenimas.

Jurginas buvo viengungis, be giminių, be nekilnojamo turto, ir gyveno paupyje. Stankevičienės lūšnoj, kurią ji paliko tuščią išsikeldama į naujus namus. Trobelpalaikė buvo kiaura, kaip rėtis; žiemos rytais Jurginas, nė nesikėlęs iš lovos, galėjo pasakyti, iš kur pučia vėjas. Ilgainiui jis ėmė skųstis strėnomis, pečiais, krūtine ir šonais. Pašto viršininkas, vienintelis jam artimesnis žmogus, nuolat ragino statytis nuosavą trobą. Jurginas, nors iš prigimties nepalankus naujovėms ir pasikeitimams, dėjosi viršininko žodį širdin ir, baigiantis ūkinei krizei, kažkam prasitarė, kad rengiasi statyti namus. Gandams palaipsniui sklindant apylinkėje, pačiam Jurginui neskubant, kitamet jį aplankė Jonas Nendrė, žlugęs nedidelio vėjinio malūno savininkas, siūlydamas pigiai parduoti savo įmonę. Pašto vežėjas valgė blynus, ir kramtydamas perspėjo:

— Man malūno nereikia, aš statau trobą.

Nendrė, šluostydamasis išverktas akis, kita ranka palietė Jurgino skverną.

— Taigi, jūs trobą galit pasistatyti iš mano malūno. Išeis daug pigiau ir parankiau. Girnas jau pardaviau, o sparnus žiemą sukūrenom. Sienos kaip naujos — pušis, dėde, pušis! Galit persistatyt ant mano žemės, kur stovi dabar, arba kelti į miestelį. Atsiveskite meistrą, tai pasakys, ko verta medžiaga.

Jurginas užsikimšo burną blynu, kad iš jos neišsiveržtų neapgalvoti žodžiai, galį suvaržyti apsisprendimo laisvę, tačiau Jonas Nendrė išėjo namo patenkintas jo susidomėjusia veido išraiška. Jis neapsivylė. Pavasariop Nendrės malūnėlį ėmė žiūrinėti įvairūs meistrai, nežinia, kieno siunčiami, o prieš pat Sekmines pas Nendrę atvyko pašto vežėjas, susigėdęs ir nekalbus. Malūnas už mažus pinigus perėjo į naujo savininko rankas.

Jis stovėjo ant čiobreliais kvepiančios kalvos už kilometro į pietus nuo miestelio. Vakaruose pro ją ėjo kelias į Saltupius, o rytinė kalvos pusė stačiu skardžiu leidosi tiesiog į upelį, tankiai apželusį karklais, laukinėmis slyvomis ir juodalksniais. Paupio takas, kuriuo naudodavosi tolimesnių kaimų gyventojai, susidūręs su tankumynu, kilo aukštyn į skardžio krantą ir kitoj pusėj malūno siekėsi su vieškeliu. Vasarą krūmuose knibždėjo paukščiai, o žiemą šviežias sniegas pakrantėje buvo išmargintas šeškų ir ūdrų pėdomis. Už upelio tiesėsi lanka su pakraštyje blizgančiu ežeru; pietuose per lygumą vingiavo geltonas vieškelis, o iš vakarų akiratį užstojo Vyšniakalnio šilai. Miestelis buvo čia pat, nors pro medžius matėsi tik bažnyčios bokštas ir trobelės pakalnėje, šioj pusėj prekyvietės.

Meistrai ėmė patylomis skaičiuoti medžiagą, darbą ir perkėlimo išlaidas, kiekvienas tikėdamasis, kad Jurginas statybą paves jam. Jie tik užmiršo į apskaičiavimus įtraukti svarbiausią dalyką — paties pašto vežėjo būdą. Niekas nežinojo, kas slėpėsi Jurgio širdyje, tačiau išorinis jo gyvenimas jau buvo gerai pažįstamas visiems Vilkabalių gyventojam. Grįžęs vakare iš kelionės su paštu į apskrities miestą, Jurginas įversdavo arkliui šieno ir eidavo gamintis pietų. Užvalgęs sriubos, jis maišydavo tešlą blynams. Prikepęs didelį prausiamą dubenį, Jurginas valgydavo iki sutemų, paskum eidavo dar kartą pašerti arklio. Pailsėjęs, išrūkęs pypkelę lengvo samaninio tabako, jis vėl griebdavosi blynų, kol neištuštindavo dubens. Blynai buvo pašto vežėjo aistra. Kasdien jis jų suvalgydavo didesnį skaičių, o arklys kasdien surydavo vis didesnius glėbius šieno ir dobilų. Jiedu pasidarė, kaip statinės, ir važiuodavo kaskart lėčiau. Ar tai tokiam žmogui paimti ant delno malūną, pernešti į miestelio vidurį ir ten iš jo padaryti namą, kaip Stankevičienės, su gonkomis, žaliomis langinėmis, raudonu kaminu ir langučiais pamatuose? Kur rasi smagesnę gyvenimo vietą jo svajonėm linkusiai prigimčiai, kaip paupio kalva?

Nesileisdamas kalbon su meistrais, Jurginas porą savaičių pats triūsėsi apie savo nuosavybę — užtaisė suardytą stogą, išmūrino viduje krosnį ir šone išvedė skardinį kaminėlį. Arkliui pastatyti buvo pasiūrė šalimais, kur nuo lietaus slėpdavo vežimus malūnan susirinkę ūkininkai. Iš lauko jo namas tebeturėjo malūno išvaizdą, nors be sparnų; viduje buvo tikra gyvenamoji troba, tik be lubų. Patogumo dėlei, jis visą patalpą sienele perdalino į virtuvę ir miegamąjį, kaip pridera geruose namuose. Vieną šeštadienį anksčiau grįžęs iš miesto, Jurginas susikrovė vežimėlin savo mantą ir išsikraustė naujon buveinėn.

Buvo šienapiūtės pabaiga, tylus, šiltas popietis. Nejudrus oras kvepėjo šienu, čiobreliais, kaitriu per dieną įkvepintos kalvos smėlio alsavimu ir drėgnais senkančio upelio garais. Jurginas, truputį susijaudinęs ir išvargęs, atsisėdo ant slenkščio atsikvėpti. Lankose juodais durpžemio keliukais skirstėsi grėbėjos, šeštadienio vakarą anksčiau, negu paprastai, su daina artindamosi prie medžiuose tūnančių sodybų anapus ežero, jau besiklostančio rūkais. Miestelyje pro jovarus kilo dulkės ir iš už troblių vienas po kito lindo šieno prikrauti vežimai, stabterėdami ir susverdėdami prieš pakalnę, paskui pamažu leisdamiesi žemyn, įsibėgdami ir nerangiai supdamiesi, kaip šokdinama meška. Lygumoje ties kalva jie dar vis taisydavo pusiausvyrą, o po to jau ramiai tęsė kelionę vieškeliu į pietus. Saulė po truputį, lyg vogčiomis, artinosi prie pušyno ir staiga, Jurginui nespėjus nė apsižiūrėti, smuko žemyn už medžių, taip greitai pasislėpdama, kad tik pašvaistė terodė jos pėdsaką. Miestelyje kurį laiką dar klegėjo vaikai, ir paskiri prekyvietės pakraštyje vandenį semiančių moterų žodžiai retkarčiais net čia pasiekdavo Jurgino ausis. Iš skardžio taip surūko vėsi upelio ūkana, kad jis pasipurtė. Atsigaivinęs, kupinas palaimos, jis nuėjo kloti guolio, nekepdamas nė blynų, pasisotinęs laukų ir čiobrelių kvapsniais. Nakčia jis laikas nuo laiko pakirsdavo tarsi atsiminti, kur esąs, nors čia nevargino nei blakės, nei blusos, nespėję įsiveisti ikšiol negyvenamoje patalpoje.

Kartą jis taip pabudo apie vidurnaktį. Aukštai pro langelį žibėjo kraštas mėnulio, paupio krūmuose trelino dagiliai, visur buvo tylu ir ramu. Ūmai Jurginui pasivaideno, kad jo namas juda su visais pamatais. Jis kruptelėjo ir pagalvojo, kad sapnuoja, tačiau pažvelgęs į langelį, jame jau nebematė mėnulio, tik Grigo ratus, kurie taip pat išnyko kitoje pusėje. Po to ten pasirodė kitos žvaigždės. Apačioje girgždėjo pamatai. Neliko jokios abejonės: malūnas lėtai, vienodai sukosi apie savo ašį — didžiulį šimtametės pušies stulpą. Pilamas šalto prakaito, Jurginas apmirė iš baimės. Nesuvaldomas dagilių čiauškėjimas buvo girdėti kairėje, paskui dešinėje. Galiausiai pro langelį vėl pažvelgė mėnulis, ramiai pasilikdamas vietoje — malūnas sustojo.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Prasiveria sniego platumos

Džiaugiamės kiekviena rimtesne knyga, nes tai prošvaistė mūsų kasdienybėje. Dar labiau džiaugiamės, kai pasirodo naujas autorius, patraukęs mus savo kūrybos polėkiais. Tokis yra Albinas Baranauskas, šią vasarą išleidęs novelių knygą "Sniego platumos".

Darbininko laikraščio skaitytojams jis yra gerai pažįstamas, nes per jo skiltis yra perėję nemaža novelių, sudėtų į šią knygą.

Darbininkui šiuo atveju yra pats didžiausias džiaugsmas, kad jis išaugo iš jo puslapių.

Laikraščio pastangos yra padėti autoriui įvaldyti prasmę, ir jo pastangos šiuo kartu nenuėjo niekais. Atkarpų skiltyse pasirodė nemaža jaunų rašytojų, mėginimų, bet tik Albinas Baranauskas išaugo iki knygos ir kaip rimta literatūrinė pajėga prasivėrė "Sniego platumose".

Pirmieji žingsniai

Tai buvo 1952 m. vasario ar sausio mėnuo, kai Darbininkas atspausdino pirmą Al. Baranausko novelę. Tai patys pirmieji autoriaus bandymai, pirmieji žingsniai literatūroje. Simboliškai novelė vadinosi "Dėdės batai", kuri ir šioje knygoje stovi pirmoje vietoje. Ieškodamas šių dėdės batų, vaizduodamas kaimo nuotaikas, žaidimus, nuspalvina sąmojum, jau jis tada patraukė dėmesį. Redakcija iš savo pusės ragino ir skatino, mynė ant kulnų, prašydama naujos atkarpos. Tai buvo savotiškas akstinas autoriui. Kartu buvo pareiškiamos vienokios ar kitokios pastabos.

Al. Baranauskas buvo vienas iš tų pradedančių autorių, kurie mielai klausosi patarimo, stengiasi pasisavinti, tobulėti.

Ir kiekviena jo novelė, patekusi į Darbininko skiltis, rodė tas autoriaus teigiamas pastangas.

Teko susipažinti su pačiu autoriumi, teko patirti jo gabumus ir jo didelį pasiruošimą literato—rašytojo darbui. Tegu atleis visada kuklus autorius, kad, pristatydami jo knygą, pristatysime ir jį patį.

Literatūra nuveda prie kalbos mokslų

Šis simpatingo veido, šnekus, niekada nestokojąs sąmojaus vyras yra retas žmogus su ypatingais kalbiniais gabumais. Jam kalbą išmokti tai vieni niekai.

Jis yra gerai pasisavinęs dešimt kalbų.

Jei nesuklysiu, jis moka šias kalbas: lietuvių, rusų, lenkų, vokiečių, prancūzų, lotynų graikų, ispanų, anglų, švedų.

Vieni poliglotai yra kankinami savotiškos aistros — išmokti kalbą taip sau; kiti nori patirti jos plonybes, leidžiasi į lyginamąją filologiją. Albiną Baranauską nuvedė prie kalbos studijų literatūra, jos didieji kūriniai, noras paskaityti juos originale. Taip jis originalei perskaitė visus didžiuosius autorius.

Iš tų kalbų yra padaręs ir gražių vertimų (ispanų ir švedų kalbos vertimai buvo spausdinti Ateityje).

ALBINAS BARANAUSKAS

Literatūros veikalai ugdė jo skonį, plėtė akiratį. Šalia jų susidūrė ir su teoretiniais raštais, ir jų perskaitė nemaža. Gerai jis žino, kaip "padaryti" novelę, kaip įvesti personažą, kaip jį apšviesti. Kartais tas didelis žinių bagažas autoriui trukdo laisvai išsilieti ir pasakoti.

Ką jis vaizduoja "Sniego platumose"

Su tokiu rašytojo pasirengimu bei išsilavinimu jis susitelkia ties mažu valsčiaus miesteliu — Vilkabaliu, prijungdamas dar keletą kaimų. Tokio miestelio veltui ieškotume žemėlapyje. Jo nėra. Tai autoriaus pramanytas vardas. Bet iš kalbinių savybių, iš charakterių apybraižų galie spėti, kad tai Suvalkija, kur nors prie Vilkaviškio nepriklausomybės metais.

Šiame Vilkabalio miestelyje ir kaimuose gyvena jo žmonės: ūkininkai, bernai, merginos, meistrai, policininkai, zakristijonas, davatkėlės. Trijose novelėse pasirodo gimnazistai. Juos įrėmina ryškus Vilkabalio gamtovaizdis su kalniukais, upe, ežeru. Šie gamtos plotai tai sučiulba dagilių giesme, tai skamba šienapiūtės dalgiais, tai dengiasi rudens ūkanomis, skęsta sniego platumose.

Jo žmonės neturi didelių siekimų,

nekankina jų nei kokios aistros. Taikūs, pilki, mažų miestelių žmonės susirenka prie šulinio, pypkeles traukdami, plepa ilgais vakarais.

Rodos, taip jie ir eitų sniego platumomis, skęstų rudens sutemose ir niekas neatsitiktų, bet juos išveda iš ramybės kokie nors pripuolami nuotykiai. Štai dėdė neranda savo batų ir ieško visur, lanko kaimynus, o batai stovi kamaroje.

Jie, "Sniego platumų" žmonės, sielojasi dėl mažų dalykų, o jų veiksmas dažnai virsta anekdotiniu nuotykiu.

Kaip vaizduoja?

Vesdamas paprastus žmones per sniego platumas, autorius ir pats pasilieka paprastas, nuosaikus realistas. Nekrypsta į didelį realistinį piešinį, perkrovimą. Gyvenimo realybę jis atitraukia į savo estetinę plotmę, prisiderindamas prie kūrinio nuotaikos. Taip jis neužgriebia nei socialinių, nei psichologinių gilesnių klausimų, nes jo žmonės susirinko ne kovoti, bet pasidžiaugti paprasta pilka idile. Giliai jis jaučia savo žmones, pastebi įdomių charakteringų smulkmenų, taikliai deda žodį ir sukuria nuotaiką.

Nuotaika yra būdingas Albino Baranausko kūrybos bruožas.

Iš jos išaugo ir veikėjai, gamtovaizdis ir pats pasakojimo būdas. Stiprindamas nuotaikos vieningumą, jis balansuotai vartoja sakinius, visas sintaksės manieras.

Kalba jo visur paprasta, kasdieniška, bet visur pakelta į estetinę plotmę. Lengvai jis išbrenda iš nusistovėjusių posakių, palyginimų ir suranda savo vaizdą.

Tačiau šis vaizdas nėra perkrautas, nes jam nerūpi stiliaus išdailinimas, išpuošimas.

Jie visa savo esme yra pasakotojas.

O pasakotoją veja įvykis, tai, kas pagauna klausytoją ar skaitytoją. Šiuo atveju nors novelių įvykiai kartais maži, kartais anekdotiniai, bet vistiek jis pagauna ir veda skaitytoją.

Būdinga čia knygos įžanga (Prakalbos vietoje), kur vaizdeliu atskleidžia visą pasakojimo esmę: įdomu klausytis, nors kartais tai ir menkniekiai. Bet iš jų iškyla kažkokios žiežirbos, gamta, žmonių portretai, kurie patraukia, įtikina ir nuteikia.

Ir Albinas Baranauskas yra tas pasakotojas, kuris lyg tas prakalbos senis, sėdi su būriu ir, pypkelę kūrendamas, pasakoja, riečia, pridėdamas savo bičiulystę. Ta meilė žmogui, vidinė šiluma ir padaro jo noveles skaidrias bei patraukliais.

Sąmojus yra viena iš būdingiausių jo kūrybos bruožų.

Jis tik juokiasi, neįironizuoja, nepašiepia.

Norėdamas pats pasijuokti ir kitus palinksminti, jis renkasi ir sąmojingus siužetus, pagaliau ir pačiame pasakojimo būde — pilna spalvingo humoro. Tas sąmojus trykšte trykšta įvairiuose pokalbiuose, situacijose, veikėjų apšvietime.

Šis pomėgis kartais autorių stipriai gundo ir nuveda į farsinę, dirbtinę nuotaiką. To kaip tik reiktų autoriui saugotis.

Autorius yapč mėgsta du novelių meistrus: Čechovą ir Maupasant. Netiesiogiai abu yra padarę įtakos. Iš Maupasant'o jis mokėsi pasakojimo meno, o Čechovas patraukė savo žaismingumu ir anekdotinėmis novelėmis. Tačiau tai nulėmė daugiau jo forminį vystymąsi. Albinui Baranauskui dabar reiktų atkreipti daugiau dėmesio į turinį, į jo gilumą. Tos gilumos, simbolinės prasmės nūnai knygoje stokoja. Gali tai būti ir anekdotas, smulkus aprašymas, bet vienas sakinys ar vaizdas gali jį įprasminti, praskleisti gilesnę žmogaus būtį.

Autorius į mūsų literatūrą ateina jau tvirtu žingsniu su aiškia literatūrine nuovoka, estetika. Besidžiaugdami jo pirmąja knyga, kurią kiekvienas su malonumu perskaitys, linkime kūrybos, kūrybos!

Knygą išleido Nidos Klubas Londone, Anglijoje, 273 psl., kaina nepažymėta. **P. Jurkus**

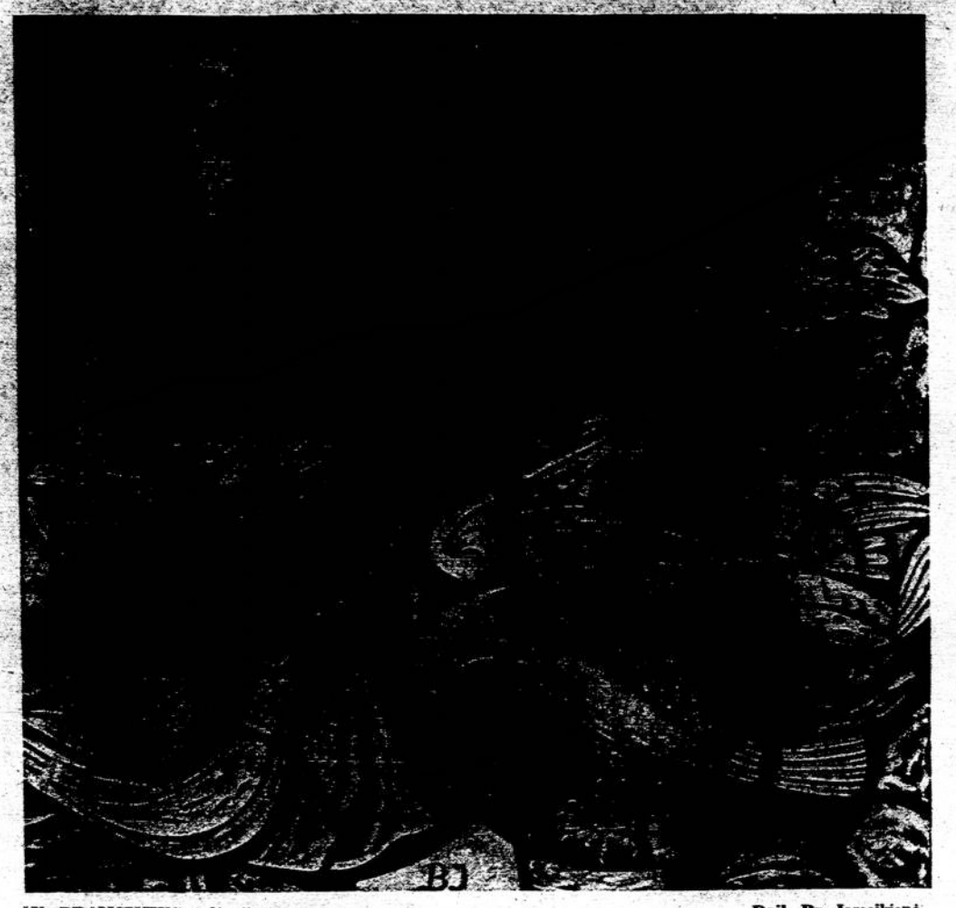

ŠV. PRANCIŠKUS (vitražas) — Dail. Br. Jameikienė.

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLŲ PARODA CHICAGOJE

Filatelistų Draugija "Lietuva" ruošiasi savo dešimtmetį paminėti didele (jau aštunta iš eilės) Lietuvos pašto ženklų paroda, kuri įvyks spalio 20 ir 21 dienomis Vyčių salėj, 2453 West 47th St., Chicago 32, Ill.

Ši paroda bus ypatinga tuo, kad joj bus išstatytas visų draugijos narių kolektyvinis Lietuvos pašto ženklų rinkinys, pradedant taip vadinamais baltaisiais (1918 m. išleistais) ir baigiant 1941 serija, okupantų — komunistų perspausdinta. Į tą rinkinį taip pat įeis ir reti Sov. Rusijos pašto ženklai, kuriuos, 1941 metais lietuviai sukilę prieš komunistus ir juos išvijė į Rusiją, perspausdino Kaune, Vilniuje, Ukmergėje, Zarasuose, Panevėžyje, Rokiškyje, Telšiuose, Raseiniuose ir Alsėdžiuose. Rinkiny bus ir Vokietijos — kaizerinės ir nacinės — okupacijų pilni komplektai. Šis skyrius vadinsis "Court of Honor".

Be šio rinkinio, bus išstatyti atskirų narių, gyvenančių Jungt. Amer. Valstybėse, Kanadoje ir kituose laisvuose kraštuose, reti, muzėjiniai Lietuvos pašto ženklai ir vokai. Šie rinkiniai bus premijuojami. Premijos bus trijų rūšių: pirmos, antros ir trečios. Be to, amerikiečių vienos rūšies pašto ženklų rinkėjų sąjunga (American Topical Association) skiria premiją už geriausį parodoj "topical" (daiktinį) pašto ženklų rinkinį, o Chicagoj seniausioji filatelistų organizacija (Chicago Philatelic Society) skiria "Educational award" už geriausį parodoje Lietuvos rinkinį. Į teisėjus (Jury) draugija pakvietė žinomus pašto ženklų specialistus — lietuvius ir kitataučius. Garbės teisėju pakviestas Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis.

Sukaktuvinės parodos proga ir didžiųjų birželinių (1941 m.) trėmimų Lietuvoj penkiolikmečiui atminti, draugija išleis specialų ženklą (etiketę) ir voką, kuriems atatinkamus piešinius ruošia dail. J. Pilipauskas. Etiketė bus išleista trimis spalvomis: geltona, žalia ir raudona. Vokai taip pat bus išleisti keliomis spalvomis.

Renkantieji Lietuvos pašto ženklus, propagandinius ženklelius, etiketes, jau dabar gali užsisakyti čia minimų ženklelių ir vokų. Vieno ženklelio kaina 10 centų, trys ženkleliai (visų spalvų — komplektas 25 c. Vokai po 10 centų. Užsisakant ne mažiau 50 vokų, —po 5 centus. Parodos dienomis bus galima įsigyti čia minimų vokų su JAV pašto ženklu ir Chicagos pašto antspaudu su parodos datomis. Šių vokų kaina 15 centų vienas, du vokai už 25 centus.

Parodoje per abi dienas salėj veiks birža, tai yra pašto ženklų prekybininkai pardavinės Lietuvos ir viso pasaulio pašto ženklus. Lietuvos ženklų rinkėjai kviečiami naudotis proga ir atvykti į parodą iš arti ir toli. Šiuo metu dar galima Lietuvos pašto ženklų (kaikurių ir pilnais komplektais), gi už metų, kitų reikės jau su žiburiu ieškoti ir radus už juos brangiai mokėti.

Parodai ruošti sudarytas platus komitetas.

Užsakymus ženklelio ir vokų ir kartu pinigus reikia siųsti Richardui Estkai, 2645 West 71st St., Chicago 29, Ill.

Filatelistų Draugijos "Lietuva" valdybą sudaro: pirm. Jonas Green, sekretorius Ed. Jasiūnas, iždininkas Richard Estka, Biuletenio redaktoriai Ignas Sakalas ir Jieva Lukas.

Richard Estka

Vinco Krėvės raštų paroda Chicagoje

Mirus Vincui Krėvei, tuoj buvo susirūpinta jo raštų naujų leidimu, kuris apimtų ir seniau spausdintas knygas ir kartu įjungtų niekur neskelbtus rankraščius (Dangaus ir žemės sūnus).

Susitaręs su rašytojo giminėmis, tokią raštų laidą parūpinti pažadėjo Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas. Prieš kurį laiką jis skelbė ir rinko prenumeratas ir štai dabar išleido pirmąją knygą.

Krėvės raštų serija pradėta ne nuo pirmojo tomo, bet nuo antrojo. Pirmasis tomas dar teberengiamas. Jis turės platų įvadą ir pačius pirmuosius Krėvės raštus. Įvado parengimas užsitęsė kiek ilgiau, tad Liet. Enciklopedijos leidykla, nieko nelaukdama, ėmėsi leisti nuo antrojo tomo. Prenumeratoriai tegu neišsigąsta, kad šiuo metu gavo antrąjį tomą. Greit gaus ir pirmąjį. Tokia tvarka nesutrukdys pilnai ir gražiai išleisti visų Krėvės raštų.

II tome yra įdėta: Šiaudinėj pastogėj, Žentas, Raganius — visos atskirai išleistos knygos, apimančios V. Krėvės pavaizduotą kaimą.

Tomą suredagavo Vincas Maciūnas ir Pranas Skardžius. Gale pridėtas bibliografinis komentaras.

Tomas didelio formato, kiek mažesnis už enciklopedijos, atspaustas gražiai, įrištas į kietus raudonus viršelius, 399 psl.

● **Bronė Jameikienė,** baigusi Chicagos Meno Institutą, gavo stipendiją iš Daniel D. Van Degriff fondo toliau tęsti studijas, kad įsigytų magistrės laipsnį. Ji specializuojasi vitražų srityje. Šiuo metu dalyvauja Chicagos Meno Instituto studentų parodoje, kurioje savo kūrinius yra išstatę ir dar du lietuviai: Vytautas Virkau, Rita Žukaitė.

● **Lietuvių Dailininkų Sąjunga** įsteigė studentų sekciją, į kurią priimami pradedą pasireikšti jaunieji dailininkai. Sąjungos valdyba mano suruošti šeštadieninius meno kursus, kuriuose jaunieji dailininkai galėtų pagilinti žinias pas mūsų pedagogus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Koncertinę iškylą** po lietuvių bendruomenės apylinkes surengė Vokietijos Krašto Valdyba. Dalyvavo solistė Janina Liustikaitė, Lietuvos teatro dramos aktorė L. Miglinienė ir iš Kaiserslautern Lietuvių Darbo kuopos vyrų kvartetas, vedamas Fausto Strolios. Koncertai turėjo didelį pasisekimą ir visur buvo sutikti su dideliu nuoširdumu. Aplankyta 15 šiaurės Vokietijos lietuvių apylinkių. Kartu vyko ir Krašto Valdybos nariai E. Simonaitis ir J. Glemža, kurie padarė pranešimus iš Valdybos veiklos.

● **Dail. J. Paukštienė - Dobkevičiūtė** pakviesta dėstyti Aukštesniojoje Lituanistikos mokykloje Chicagoje Lietuvos meno istorijos ir pišimo.

● **Vytautas Kasiulis** priskiriamas prie geriausių Paryžiaus dailininkų. Paryžiaus moterų iliustruotas savaitraštis "Elle" rugpiūčio 27 d. numeryje rašo, kad dabar Prancūzijoje yra apie 30.000 tapytojų, kurie reguliariai išstato savo kūrinius parodose. Savaitraštis iš tos daugybės tapytojų išrenka 9 įdomiausius, tarp jų yra ir lietuvis Vytautas Kasiulis. Po jo atvaizdu laikraštis rašo, kad Kasiulio talentą pirmiausia įvertino buvęs Prancūzijos ministeris pirmininkas Albert Sarraut, kuris 1950 m. nusipirko Kasiulio paveikslą. Toliau laikraštis pažymi, kad Kasiulis yra pabėgęs nuo rusų, kurie okupavo Lietuvą, ir kad jis yra sukūręs daug kūrinių ir dekoracijų kinui bei teatrui. Šiuo metu Kasiulis išvyko su šeima į Švediją, kur išpildys vieną užsakymą. Jam taip pat pavesta nupiešti Šiluvos Marijos paveikslas Chicagos Marquette Parko bažnyčiai.

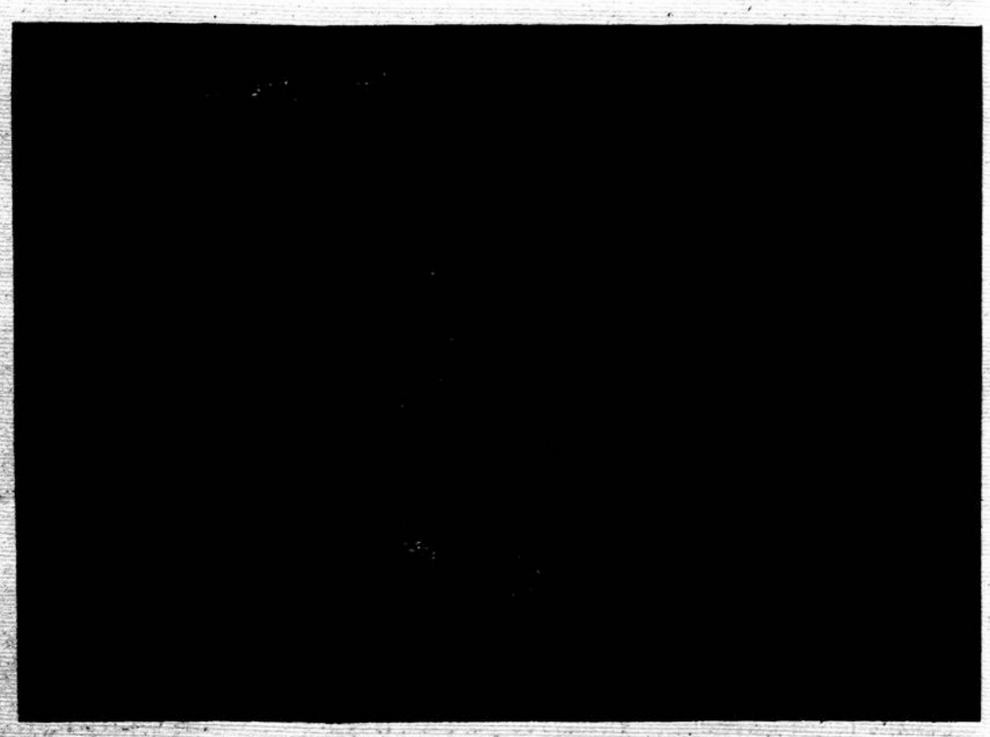

BUDO — Dail. Adomas Galdikas.

Susipažink su

LAISVĖS PROBLEMA

Stasio Ylos

246 pusl., kaina $2.00

Gaunama: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Viduramžių riteris lanko Lietuvą (7)

Bučiuoja žemę ties Vytauto kojom

PRANCŪZIJOS SUIRUTĖJE IŠKYLA KAIP DIPLOMATAS. SUMANO PARENGTI PLANUS IŠVADUOTI ŠVENTAJAI ŽEMEI. KAIP AMBASADORIUS VĖL ATVYKSTA PAS VYTAUTĄ. TOTORIAI RYJA MĖSĄ PENKTADIENĮ PRIE VYTAUTO STALO. D. NAUGARDO AMBASADORIUS BUČIUOJA ŽEMĘ TIES VYTAUTO KOJOM.

Gilibertas pas Jogailą svečiavosi 9 dienas. Iš karalienės gavo dovanų paauksuotą taurę. Be to, Jogaila įdavė ir raštą, skirtą Prancūzijos karaliui. Tame rašte Jogaila nusiskundžia, kad Prancūzijos karalius, kaip vyriausias katalikų karalius, neatsiunčia jam ambasados, nes jis (Jogaila) jau esąs katalikas.

Tas laiškas ir rodo, kad Jogailos dvaras nieko nežinojo, kas dedasi Prancūzijoje, kur karalius buvo išėjęs iš proto ir kur vyko baisūs tarpūsavio karai. Gilibertas priėmė raštą, bet vėliau savo užrašuose niekur nemini, kam tokį laišką įteikė. Pagaliau ir nebuvo kada ir kam įteikti.

PRANCŪZIJOS SUIRUTĖ

Iš Lenkijos jis išvažiavo į Angliją, norėdamas pamatyti šv. Patriko kapą, bet tuoj pateko į nelaisvę. Grįžęs šokosi į mūšius prieš anglus ir vėl pateko į nelaisvę. Išsivadavo tik 1416 m. Dabar klajoklis burgundas pasidarė gubernatoriumi ir Burgundijos savotišku švietimo ministeriu. Šimto metų karas eina toliau. Anglai užima Normandiją, o Burgundijos princas — Paryžių, net patį karalių paima į nelaisvę. Bet prancūzai priėjo iš pasalų ir tą princą Joną Bebaimį nužudė. Taip burgundai visai perėjo anglų pusėn.

Čia Gilibertas pasidaro diplomatas,

lankosi pas Anglijos karalių Henriką V, dalyvauja garsioje Troyes sutartyje (1420), kur garantuojama, kad Anglijos karalius taps ir Prancūzijos karaliumi. Prancūzija paklupdyta. Jos iždą pasidalijo Anglija ir Burgundija.

Į DIDELĮ ŽYGĮ

Tada Burgundiją valdė Pilypas, ir jis sugalvojo didelius žygius. Jiems pasirengti paskiria Gilibertą. Žygiai ir sumanymai buvo tokie dideli, kad Gilibertas lankėsi ir pas Anglijos karalių ir gavo jo pritarimą. Kas tas sumanymas buvo, tikrai nežinome. Iš vėlesnių Giliberto užrašų spėjama, kad

norėjo parengti planus, kaip išvaduoti Šventąją Žemę, kaip pagelbėti Konstantinopolio imperatoriui, kuris šaukėsi vakarų pagalbos prieš turkus.

Gilibertas išsirengia antrai kelionei, kurioje aplankys ir Lietuvą ir kreipsis į Vytautą. Jei jis norėjo kreiptis į mūsų valdovą, tai rodo, kad Vytauto svoris vakarų pasaulyje buvo didelis. Jis atrodė reikalingas dideliuose planuose prieš turkus.

1421 m. gegužės 4 Gilibertas išvažiavo savo diplomatinėn kelionėn. Šiuo kartu ne vienas — drauge vyko 7 palydovai, kartu vežėsi ir daug dovanų.

PAS JOGAILĄ

Dancige jis rado kryžiuočių magistrą, jam įteikė raštus ir dovanas Anglijos ir Prancūzijos karaliaus vardu. Taip padaręs "ambasadą" ir palikęs vieną palydovą, iškeliavo pas Jogailą. Šiam gi tik Anglijos vardu įteikė raštus ir dovanas. Išbuvo šešias dienas, karaliaus vaišinamas ir globojamas, ir išvyko apdovanotas.

PAS VYTAUTĄ

Dabar Gilibertas suka pas Vytautą ir jį randa ne Vilniuje, bet Volynijoje, Kamenico mieste. Kartu su juo buvo ir jo antroji žmona Julijona su vienu totorių ir daugybe kitų kunigaikščių, kunigaikštienių ir galybe riterių.

Šiuo kartu Vytautas priėmė, nes Gilibertas nebe klajoklis, nuotykių ieškotojas riteris, bet pasiuntinys.

Tai buvo 1421 m. liepos mėn. (birželio 24, per šv. Joną, jis lankėsi pas Jogailą).

Taip pat, kaip ir Jogaila, Gilibertas Vytautui prisistato kaip Anglijos karaliaus pasiuntinys, atlieka taikos ambasadą dviejų karalių vardu ir įteikia dovanas, raštus.

Vytautas dabar pavaišina Gilibertą. O tai jam buvo svarbu. Prie savo didžio stalo pasikviečia ir ambasadorių, net tris kartus jo garbei kelia pietus. Prie stalo vieną kartą buvo pati kunigaikštienė ir vienas totorių kunigaikštis, kurį Gilibertas vadina "saracėnu". Čia jis pastebi, kad tas saracėnas ryte rijo mėsą, nors buvo penktadienis. Ant stalo taip pat buvę ir žuvies.

Nors ambasadorius nieko nesako, ar Vytautas valgė mėsą, bet lenkų istorikai išvedžioja, kad Vytautas buvęs dar nevisai griežtas krikščionis. Bet šituo kaltinti Vytauto nereikia. Toks pastabus ir toks didelis krikščionis, kaip Gilibertas, būtų pasipiktinęs ir tuoj būtų pastebėjęs, kad Vytautas valgo mėsą, be to, būtų neminėjęs, kad ant stalo buvo ir žuvies.

Tai tik rodo platų Vytauto polėkį, kuriuo mokėjo savo svečius priimti ir pagal kiekvieno paprotį pavaišinti. Tai rodo, kad Vytauto valdžioje sugyveno ir vieni ir kiti, ir buvo didelė tolerancija.

Gilibertas taip pat mini, kad per vienus pietus atvyko dvi ambasados: iš Didžiojo Naugardo ir Pskovo su puikiomis dovanomis.

Jie puolė ant kelių prieš Vytautą, bučiavo žemę ir paskleidė savo dovanas: kiaunių kailius, šilko drabužius, apsiaustų, kailinių kepurių, vilnonių medžiagų, aukso, sidabro.

Dovanų buvę bent šešiasdešimt rūšių. Vytautas priėmęs Naugardo dovanas, bet Pskovo atstumęs iš savo akių. Iš to sprendžiama, kad Vytautas buvo nepatenkintas Pskovu už jo draugystę su Livonijos ordinu. Su Naugardu jau buvo draugiški santykiai nuo 1414 metų.

Taip pat įdomiai jis aprašo Vytauto santykius su totoriais ir turkais.

Per kitus pietus jis pamatęs vieną totorių, kuris turėjęs labai ilgą barzdą ir per pietus nenusiėmęs kepurės. Pačioje Vytauto raštinėje, kaip Gilibertas mini, buvo vartojamos trys kalbos: totorių, rusų ir lotynų.

Iš tos raštinės jis gavo ir tris rekomendacinius laiškus tomis kalbomis. Tuos laiškus Gilibertas ir pasiėmė. Kai jis buvo pas Jogailą, ir šis jam buvo išdavęs tokį laišką, kad niekas nekliudytų jam keliauti. Matyt, Gilibertas per daug nepasitikėjo Jogailos raštu, kad mielai pasiėmė ir Vytauto rekomendacijas.

Vytautas dar davė ir savo palydovus: du totorius ir šešiolika rusų ir įspėjo, kad per Dunojų nebūsią galima pereiti, nes visoj Turkijoj, mirus sultonui, vyksta tarpūsavio kovos.

(Bus daugiau)

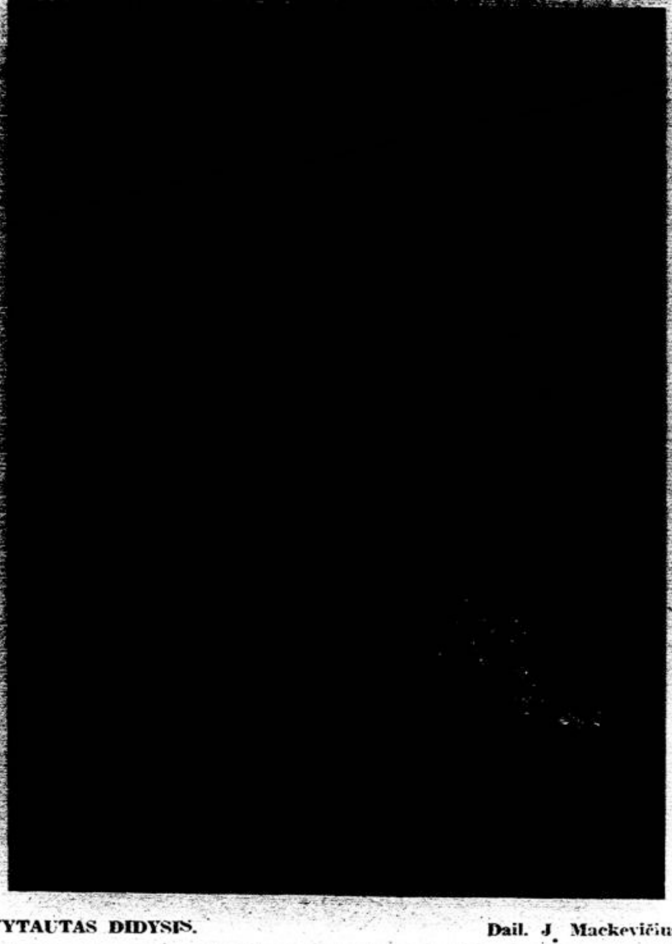

VYTAUTAS DIDYSIS. Dail. J. Mackevičius.

VYTAUTO PILIES LYDOJE GRIUVĖSIAI.

Storiausi dienraščiai išeina Amerikoje

★ **Amerikoje spausdinama daugiau nei pusė visų pasaulyje leidžiamų laikraščių, žurnalų ir kitų periodinių leidinių,** nors Amerikoje gyvena tik 7% viso pasaulio gyventojų. Amerikoje yra 1,841 dienraštis anglų kalba ir 73 dienraščiai kitom kalbom. Anglija turi 137 dienraščius, Prancūzija turi 132 dienraščius.

★ **Gausiausia visame pasaulyje laikraščius skaito anglai,** toliau švedai. Amerika atsistoja tik 11 vietoj. Amerikos dienraščių tiražas apie 55 milijonai egzempliorių, taigi 1000 gyventojų tenka 344 egzemplioriai. Anglijoje 1000 gyventojų tenka 609 egz. Anglijos laikraščių bendras tiražas 31 mil. Prancūzijoje 10,280,000; vienam 1000 gyventojų tenka 263 egzemplioriai.

★ **Storiausi dienraščiai išeina Amerikoje** — po 3—40 puslapių kasdien, o sekmadieniais New York Times turi 360 puslapių, sveria 4 svarus ir yra apie 2 inčius storumo.

★ **Didžiausio tiražo yra anglų laikraščiai** — kasdien du dienraščiai turi po 4 mil. tiražo, o sekmadieniais per 8 mil.

★ **Iš 6 didžiausių pasaulio žinių agentūrų 3 yra Amerikoj.** Associated Press (AP) turi Amerikoje 100 savo biurų, užsieniuose 49. Jos patarnavimais naudojasi Amerikoje 2,991 laikraštis ar kita įstaiga, ir 3,800 abonentų 72 kituose kraštuose. International News Service (INS) turi savo 34 biurus Amerikoje ir 20 biurų užsieniuose. United Press Association (UP) aptarnauja 4,100 klientų Amerikoje ir 77 kitus kraštus. Ji turi 81 biurą pačioje Amerikoje ir 80 užsieniuose.

Anglijos svarbiausia žinių agentūra yra Reuter. Ji turi 40 nuolatinių biurų užsieniuose, 2000 užsienio korespondentų ir aptarnauja be Anglijos dar apie 3000 dienraščių.

Prancūzijos garsiausia agentūra yra Paryžiuje — Agence France Presse (APP). Ji turi užsieniuose 51 biurą, aptarnauja per 2000 dienraščių ir radijo transliacijų.

★ **Amerikoje veikia didžiausi spaudos trestai** — 340 dienraščių kontroliuoja 55 spaudos trestai. Didžiausias, kuris turi didžiausią tiražą, yra Hearsto trestas; jame yra 16 dienraščių. Scripps-Howard turi 18. Knight 5 ir Gannet taip pat 18. Anglijoje spauda kaip ir Amerikoje yra privačiose rankose.

★ **Amerikoje vyrauja vietinio pobūdžio dienraščiai.** Tik New York Times ir New York Herald Tribune laikomi viso krašto laikraščiais. Juodu leidžia savo atskiras laidas ir Europoje.

Anglijoje tokių visam kraštui skirtų laikraščių yra daugiau — vienas Manchesteryje ir 9 Londone. Jie sudaro 16 mil. tiražą, o vietinio pobūdžio dienraščiai 9 mil. Prancūzijoje tiražas taip pat persveria vietinio pobūdžio dienraščių — 6,630,000 prieš 3,650,000 Paryžiuje išeinančių 12 dienraščių.

IŠ VISUR

● **Darbininkas** kitą savaitę išeis tiktai antradienį, spalių 9, penktadienį, spalių 12, yra Kolumbo diena.

● **Darbo ir sargybų kuopų** Vokietijoje prie amerikiečių kariuomenės yra penkios. 8593 tiltų priežiūros kuopa yra pati mažiausia, tik 87 vyrai, tačiau pati veikliausia. Ji turi aukšto lygio vyrų chorą, kurio dainomis dažnai gėris Vokietijos lietuviai. Ten, kur negali nuvykti visas choras, važiuoja 8 ar 6 vyrai, o reikalui esant, — kvartetas ar trijo. Chorui vadovauja F. Strolia.

● **ALRK Federacijos kongresą** sveikina ir aukoja šie žmonės: po 10 dol.: Brocktono Moterų Sąjungos 15 kuopa, Brocktono ateitininkai, A. Shaukis, kun. kleb. F. Norbutas, J. Balbatas, kun. kleb. J. Šaulinskas, Detroito ALRK susivienijimo kuopa, Baltimorės liet. parapijos mokykla, vadovaujama šv. Kazimiero seserų, M. Ramanauskas, prel. F. Strakauskas, kun. V. Dabušis, S. Tunkelis, Detroito ateitininkai, New Yorko ateitininkai sendraugiai, A. J. Baltrušaičiai, Minersville, Pa., ALTK moterų S-gos 21 kuopa.

● **Vasario 16 gimnazijos** 14 mokinių vasaros atostogas praleido Norvegijoje, kur juos pakvietė jaunų vyrų krikščionių sajunga.

● **Chicagos Balfo** apskritis spalio 7 Lietuvių auditorijoje rengia koncertą. Programą išpildys A. Brazis, M. Bankevičienė, J. Vilkaitė ir Tautinis Moksleivių ansamblis.

● **Ateitininkų Federacijos** vado, Federacijos valdybos ir kitų vyr. institucijų kadencija baigiasi ateinančiais metais. Jau dabar rūpinamasi jos rinkimais. Tam reikalui sudaryta vyr. rinkiminė komisija Washingtone, D. C. Komisijos pirmininkas J. Vitėnas, 209 Valley Ave., S. E., Washington 20, D. C., sekretorius L. Dambriūnas, 4314—40th St., Brentwood, Md., komisijos nariai: prof. K. Pakštas, kun. J. Znotinas ir R. Zalubas.

● **Prof. St. Šalkauskio** 15 metų mirties sukaktis sueina gruodžio 4. Visi ateitininkiški vienetai: moksleivių kuopos, studentų draugovės bei sendraugių skyriai jau dabar pradeda planuoti šios sukakties minėjimą.

● **Kęstučio korporacijos** 30 metų sukakties proga spalio 13 rengia banketą Shorlando viešbutyje Chicagoje.

● **Alfos Sušinsko** "Jaunystės Maršą", išleistą prel. P. Juro, platinti paėmė Ateities administracija.

BALTIMORE, MD.

Krikštynos

Rugsėjo 23 šv. Alfonso bažnyčioje pakrikštytas Balio ir Eugenijos Brazauskų sūnus. Krikšto tėvai buvo Viktoras Mikušauskas ir Danutė Velionaitė. Balys Brazauskas, vadovavęs lietuvių tautinių šokėjų grupei, džiaugiasi sulaukęs sūnaus, kuris pakrikštytas Vytautu Leonu. Sūnų pakrikštijo jo geras draugas kun. Antanas Dranginis. **Jonas Obelinis**

Vliko pirmininkas Clevelande

Vliko pirmininkas Jonas Matulionis spalio 6—7 atvyksta į Clevelandą. Sekmadienį spalio 7, Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius rengia pirmininko J. Matulionio viešą pranešimą Clevelando lietuvių visuomenei. Pranešimas įvyks 11:30 val. lietuvių salėje. Po pranešimo bus diskusijos ir paklausimai.

Tą pačią dieną — 6:30 val. vakare toje pačioje salėje Clevelando lietuvių demokratinių grupių prezidiumas rengia pirmininkui Jonui Matulioniui pagerbti koncertą — vakarienę. Koncerto programą atliks dainininkė Juzė Krištolaitytė.

Visi Clevelando lietuviai maloniai kviečiami ir pranešime ir vakarienėje galimai gausiau dalyvauti. Pakvietimai į vakarienę jau dabar gaunami pas visus prezidiumo narius ir telefonu galima užsisakyti pas Leknieką — PO 1-6508. A. Paškonį — SW 1-5297 ir J. Daugėlą — PO 1-1210. **J. D.**

ATEITININKAI RAGINAMI DALYVAUTI KAT. FEDERACIJOS KONGRESE

Ateitininkų atskiras posėdis bus spalių 12 d.

Spalio mėn. 12—14 dienos Amerikos lietuvių katalikų gyvenime nėra eilinės. Tomis dienomis visos Amerikos lietuvių katalikų rinktiniai atstovai suvažiuos į Bostoną, į ALRK Federacijos auksinio jubiliejaus seimą. Per penkiasdešimt metų ALRK Federacija vadovavo visam katalikiškam lietuvių judėjimui šiame krašte. Čia nėra galimybės išskaičiuoti tuos didelius darbus, kuriuos yra atlikusi organizacijos vadovybė nuoširdžiai remiama visos katalikiškos Amerikos lietuvių visuomenės. Jau vien tas faktas, kad ALRK Federacijos rūpesčius per tą laiko tarpą yra sutelkta įvairiem Lietuvos lietuvių gelbėjimo reikalams apie 1 milijonas dol. verčia mus nulenkti galvas prieš ano meto didžiausius patriotus lietuvius, kurie tą organizaciją sukūrė, jai vadovavo ir tokias dideles aukas sudėjo. Mums tik prieš keletą metų atsiradusiems, šiame krašte yra ko pasimokyti iš senųjų imigrantų, ir prisipažinti, kad mes nevisada pajėgiame parodyti tiek nuoširdaus patriotizmo nei sudėti reikiamų aukų būtiniausiems organizaciniams reikalams.

Ateitininkų Federacijos Valdyba pavedė ASS Bostono skyriui seimo proga suorganizuoti platesnio masto ateitininkų moksleivių studentų ir sendraugių suvažiavimą, o kartu ir bendrus pasitarimus su Lietuvos vyčiais. ASS Bostono skyrius labai uoliai ėmėsi darbo ir paruošė tokiam suvažiavimui programą, kuri numatyta penktadienį, spalio 12 d. 7 val. vak., Sheraton Plaza viešbutyje. Tame pačiame viešbutyje vyks ir visa kita ALRK Federacijos seimo programa.

Ateitininkų Federacijos Valdyba ragina visus ateitininkus kuo gausiau šiame suvažiavime dalyvauti. Ne vien rytinio JAV pakraščio ateitininkai turėtų jame dalyvauti, bet ir iš tolimesnių vietovių ateitininkiški vienetai bent savo atstovus prašomi atsiųsti.

Iki malonaus pasimatymo Bostone!

Ateitininkų Federacijos Valdyba

Spalio 12, 13 ir 14 d. d. Bostone Sheraton Plaza viešbuty (Copley Sq. Boston, Mass.) įvyksta Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos didingas auksinio jubiliejaus seimas, į kurį laukiama gausiai atvykstant atstovų ir svečių.

Šio seimo metu, spalio 12 d. 7 val. tame pačiame viešbutyje, įvyks ir visų ateitininkų kongresėlis, į kurį kviečiama atsilankyti visus ateitininkus sendraugius, studentus ir moksleivius. Kongresėliui numatyta tokia programa:

1) Posėdžio atidarymas, prezidiumo sudarymas ir sveikinimai.

2) Prof. B. Vitkaus paskaita — Ateitininkų veikla šių dienų sąlygose. Konferentai: moksleivių, studentų ir sendraugių ateitininkų sajungų centrų atstovai.

3) Montažas iš ateitininkų deklaracijų, kurį išpildys Bostono ateitininkai.

4) Einamieji reikalai.

ASS Bostono skyrius, kuris AF Valdybos pavedimu rūpinasi šio kongresėlio organizavimu, tikisi į jį atsilankant didelio būrio ateitininkų ne tik iš artimesnių Bostonui apylinkių, bet ir iš tolimesnių vietovių.

Šia proga primename, kad ALRKF seimo metu, spalio 13 d. 10 val. ryto įvyks specialūs jaunimo, moterų ir vyrų posėdžiai, o tos pat dienos 6 val. vak., dalyvaujant aukštiems svečiams, bus iškilmingas bankietas ir pasilinksminimas to paties viešbučio patalpose. Gi spalio 14 d. 2:30 val. po piet Bostone šv. Kryžiaus katedroje bus Šventoji Valanda, dalyvaujant keletai vyskupų ir virš 50 prelatų. Šios Šventosios Valandos metu katedra turėtų būti perpildyta lietuvių. Tuos dalykus čia primindami, kviečiame ir raginame visus ateitininkus tuose parengimuose dalyvauti.

Pranešdami tai Jūsų draugovei prašome pasirūpinti, kad visi nariai, kurie tik gali, šiame seime ir kongresėly dalyvautų. Kartu prašome raginti ir kitus lietuvius katalikus ALRKF seime gausiai dalyvauti.

Jei kas iš atvykstančių kongresėlin ateitininkų norėtų gauti nakvynių privačiuose butuose, prašome mums iš anksto apie tai pranešti.

Sus pagarba

ASS Bostono Skyriaus Valdyba:

Pirmininkas J. Andrius, 399 W. 4th St., So. Boston 27, Mass. Tel.: AN 8-9397

Sekretorė R. Petronienė, 1 Webb Park, So. Boston 27, Mass. Tel.: AN 8-2069

Iždininkas J. Kuodis, 95 Jason St., Arlington, Mass. Tel.: IM 3-9497

Vytauto Augustino
Lietuvos Vaizdų Albumas
LIETUVA
yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.
Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.
Išleido: ATEITIS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Jį galima gauti:
ATEITIES administracijoj ir ir pas platintojus.
Kaina 6 dol.

Juoktis sveika

Dviejų moterų pasikalbėjimas

Pirmoji:

— Sakyk, brangioji, kai tu važinoji su vyru, ar visuomet sėdi užpakalinėj sėdynėj?

Antroji:

— Aš ne iš tokių. Sėdžiu visuomet šalia vyro, kad galėčiau pačiupti į savo rankas vairą, kada jis nepaklauso manęs.

Realus mokiniukas

Vienoj angliškoj pradžios mokykloj, vos tik įėjęs mokytojas į klasę, metė savo skrybėlę ant staliuko ir paliepė mokiniams parašyti pasakojimėlį apie tą skrybėlę.

Kurį laiką klasėje nieko nebuvo daugiau girdėti, tik plunksnų šnarėjimas. Mokiniukai — rašė. Tik kiek vėleliau pasigirdo plonutis balselis, klausiąs:

— Pone mokytojau, prašau pasakyti, žodis "shabby" (sudėvėtas, netikęs) bus su dviem "b" ar su viena?...

Kaimynų tarpe

— Aš norėčiau, kad jūsų mažasis berniukas daugiau nebepamėgdžiotų manęs.

— Tomuk, nustok vaidinęs kvailį! — perspėja mažąjį motina.

Solistas ir "mirtingasis"

Solistas menkai nusimanančiam apie dainavimą aiškina:

— Žinai tamsta, aš savo balsą apdraudžiau $10.000.

— Na, ir kaip jūs sunaudojot pinigus? — kukliai pasiteiravo žmogelis.

Pernykščiai

— Vaje, kokie gražūs papuošalai, kuriuos jūs dėvite, ponia Antose.

— Et, tai nieko realaus — pernykščiai.

Besiruošiant į teatrą

— Ar jūs esate tikras, jog šio bilieto, kurį man nupirkot, vieta yra arti scenos?

— O, taip. Jeigu būtų bent truputėlį arčiau — jūs jau dalyvautumėt programoj.

Tėvas ir duktė

Tėvas: Man atrodo, kad tavo draugas Antanas ilgokai pasilieka pas tave vakarais. Motina gi tau nieko nesako apie tokį nevykusį paprotį?

Duktė: Ji tik tiek pasakė, kad vyrai nė kiek nepasikeitė nuo jos mergystės laikų.

Surinko **Pr. Alšėnas**

Bružas Vytautas, gimęs 1928 m. lapkričio 1, mažeikietis, gyvenęs Australijoje, Wollongong — NSW 1951 m. ir žadėjęs persikelti į Ameriką. Ieško jo motina Lietuvoje.

Tidomnas Vladas ir Bružas Vytautas, arba žinantieji apie juos, prašom rašyti: K. Ališauskienė, 240 Rusholme Rd., Toronto, Ontario, Canada.

Prašomas atsiliepti

Antanas Šeputis, gyvenąs Kanadoje. Yra svarbių žinių iš Lietuvos. Atsiliepti ar žinantieji pranešti: Magdalena Kishkis, 2903 Dodge Ave., Sioux City 6, Iowa.

GEORGE L. DECKER, JR.
INSURANCE
135 SOUTH LA SALLE ST.
CHICAGO 3, ILLINOIS
FRanklin 2-7200

MAPLE T. HARL (k.) ir Eugene B. Grove, abu iš Chicagos, liudija Senate dėl išeikvoto milijono dolerių iš Federal Deposit Insurance Corporation. Auditorius O. E. Hodge sėdi kalėjime. Nuostoliai padaryti Illinois valstybei.

WORCESTER, MASS.

Sodalių vajui pravesti ir veikimui pagyvinti sodalės parengė specialų susirinkimą, kurio programoj buvo įvairių Marijos apsireiškimų montažas, prelato K. Vasio kalba ir kunigo svečio Stamton S. J. paskaita apie sodalių reikšmę iš Šv. Tėvo kalbų ir raštų.

Lituanistinė mokykla pradėjo darbą penkiose klasėse su 55 mokiniais. Dar dvi klasės su 15 mokinių, kurie visai nesupranta arba mažai lietuviškai kalba, mokos skyrium kitoms dienoms. Mokyklos vedėju yra mokytojas Jonas Baškys, mokytojai — Br. Svikliené, Glodas, L. Orentas, Pr. Pauliukonis ir kun. J. Steponaitis. Mokyklą globoja ir remia prelatas K. Vasys, tėvų komitetas ir Worcester lietuvių bendruomenė. Mokyklai paremti tėvų komitetas surengė "pikniką", kuriame, nors dalyvių nedaug buvo, bet mokyklą aukoms gausiai parėmė.

31 metinis Minstrel Show jau rengiamas. Parengimą, kaip kiekvienais metais, globoja vyčių 116 kuopa. Parengimo programos vadovu yra V. Burdulis, direktorium — Br. Kvedaraitė.

Skautų 40 trupė, be vilkiukų, kuriem vadovauja — V. Vaitkevičius, ir skautų, kurių vadovu yra — R. Bučinskas, suorganizavo dar ir jūrų skautus. Jų vadovu yra R. Palūšis. Visi skautai naują sezoną pradėjo bendra komunija ir po to pusryčiais, o taip pat dvasiniam atsinaujinimui — dienos rekolekcijomis. Skautų motinos skautų labui surengė centinį išpardavimą, kurs davė $216 pelno.

Moterys labdaroj smarkiai darbuojas Aušros Vartų dr-ja ir moterų Gilda darbu ir aukomis remia Putnamo ir Brocktono seseles. Moterų Sajunga ir Moterų socialinis klubas pardavinėjo pyragus. Moterų soc. klubas parapijai paaukojo 100 dol. Lapkričio 4 vyksta ekskursija pas Putnamo seseris.

Sutvirtinimo sakramentą vysk. J. Wright Aušros Vartų bažnyčioj teiks spalių mėn. 14 dieną 3 val. po pietų.

Maldingai kelionei daugelis vyčių buvo išvykę į Attleboro, Mass., Marijos Šventovę. Prieš tai drauge su sodalėms dalyvauta Marianapolyje Šilinės atlaiduos.

Vyčių 116 kuopa jaukiai atnaujino savo klūbą, į kurį kviečia ypač jaunuosius lankytis. Taip pat visas būrys dalyvavo Providence, R. I., Naujosios Anglijos vyčių pasilinksminime.

ALRK Federacijos 33 skyrius Aušros Vartuos susirinkime svarstė įvyksiantį Bostone auksinį Federacijos kongresą ir nutarė jame visoms išgalėm dalyvauti ir remti. Sekantis susirinkimas lapkričio 4 d. 2 v. p. p.

Sporto ir žaidimų aikštė planuojama ir rengiama Aušros Vartų klebonijos sode. Aikšte labai suinteresuotas jaunimas ir tėvai.

Jonas Vaitkevičius šiais metais atvykęs iš Vokietijos, kur Muenchene dirbo "Amerikos Balso" transliacijose. Tam darbui vėl iškviestas ir gavo darbo Washingtone.

Brocktono seserų naudai Moterų Gilda spalių 11 d. ruošia Military Whist. **J.**

NEWPORT NEWS, VA., baigtas statyti naujas lėktuvnešis Ranger.

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGA

Nuo 1946 vasario 24 vakarų Vokietijoje sėkmingai veikė Lietuvos Inžinierių Tremtinių Draugija (LITD). 1948 birželio 5—6 po III-jo atstovų suvažiavimo Augsburgė dr-jos centro valdyba perkelta į Kemptena ir pasivadino Lietuvių Inžinierių Sąjunga Užsienyje (LISU), o po 1949 gegužės 21—22 suvažiavimo Kemptene nutarta persiorganizuoti į Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungą (PLIAS).

1950 vasario 1 PLIAS centro valdybos veikimas Kemptene (Vokietijoje) nutarta nutraukti, paliekant s-gos įgaliotinį Vokietijoje ir paskiriant s-gos įgaliotinius kitose valstybėse, kol ten bus suorganizuoti PLIAS skyriai. PLIAS c. v-bos pirm. prof. J. Šimoliūnas, išvykęs į JAV, tuojau ėmėsi megzti ryšius su kitose valstybėse įsikūrusiais lietuviais inžinieriais.

1951 vasario 24—25 pirmasis Amerikos lietuvių inž. ir archit. suvažiavimas New Yorke paskyrė prof. J. Šimoliūnui pagalbon prof. S. Dirmantą vicepirmininku ir pavedė pasirinkti sekretorių.

1952 rugpiūčio 30—31 Chicagoje įvykusiame antrajame ALIAS ir PLIAS skyrių atstovų suvažiavime buvo išrinkta laikinoji PLIAE c. v-ba (pirm. prof. J. Šimoliūnas). Jai buvo pavesta pakviesti komisiją pravesti PLIAS centro organų rinkimus susirašinėjimo būdu. PLIAS centro v-ba išrinkta 1953 gruodžio mėn. Pareigas ir bylas perėmė 1954 kovo 7 PLIAS-gos c. vald. pirm. prof. J. Šimoliūnas, vicepirm. prof. S. Dirmantas ir prof. S. Kolupaila, rašt. A. Didžiulis ir ižd. J. Jurkūnas. Visi iš Chicagos arba jos apylinkių. Revizijos komisija: P. Žiūrys, S. Kudokas ir A. Nasvytis (Cleveland). Garbės teismas, prof. J. Gravrogkas (Cleveland), A. Jurskis (Philadelphia) ir V. Birutis (New York).

PLIAS c. v-ba paruošė ir paskelbė vykdyti laikinuosius s-gos įstatus, ragino visus s-gos narius remti: "Technikos žodžio" ir liet. inž. ir archit. Metraščio išleidimą; stipendijų fondą, nuolat palaikyti tarpusavio ryšius; kvietė ir kviečia visus inžinierius, architektus, technikus ir techniką studijuojančius įsijungti į PLIAS ir kultūrinę veiklą.

1056 rugsėjo 1—3 IV-jame ALIAS ir PLIAS sk. atstovų suvažiavime Philadelphijoje PLIAS centro v-ba perrinkta ta pati dar dvejiems metams ir jai pavesta sudaryti komisiją "Lietuviškų technikinių terminų žodynui" surinkti, suredaguoti ir išleisti. Tai PLIAS Clevelando skyriaus narių pradėtas didžiulis darbas ir jau daugiau kaip 1000 įvairių sričių technikinių žodžių iki šiol surinkta. Lygiagrečiai darbas buvo tęsiamas taip pat "Technikos žodžio."

PLIAS-gą sudaro šie padaliniai:

1. **Argentinos** PLIAS sk. (Buenos — Aires, Avellaneda), įst. 1949. VII. 15, pirm. J. Ramanauskas, 24 nariai.

2. **Austrijoje** gyvena 2 liet. inžinieriai.

3. **Australijoje:** a) PLIAS Adelaides sk., įst. 1951. VII. 15 d., pirm. A. Pacevičius, 12 narių; b) PLIAS Melbourne ir Sydney sk., įst. 1951 m. kovo mėn., pirm. D. Daukus — 14 narių. (Iš viso tose apylinkėse gyvena virš 30 liet. inž.).

4. **Brazilijos** PLIAS sk. (Sao Paulo), įst. 1949. I. 30 d., pirmininkas A. Cimbleris, vėliau Z. Bačelis. Skyriui perorganizuoti PLIAS c. v-ba 1956 m. įgaliojo M. Ivanauską. Gyvena apie 10 liet. inž.

5. **Danijoje** gyvena 1 liet. inž.

6. **Didž. Britanijos** PLIAS sk., įst. 1949. II. 20. pirm. J. Vilčinskas, 11 narių.

7. **Jungtinėse Amerikos Valstybėse:** a) PLIAS Clevelando sk., įst. 1949. VII. 20 d., pirm. E. Malcanas, 32 nariai, b) ALIAS su skyriais: Bostone, Detroite, Chicagoje, Los Angeles, New Yorke, Pittsburghe ir Philadelphijoje — 353 nariai.

8. **Kanadoje:** a) PLIAS Montrealio sk. pirm. J. Daniliauskas, 15 narių. Apylinkėje gyvena 30 inž. b) Toronto PLIAS sk., įst. 1949. VII. 19 d. pirm. J. Šližys, 45 nariai.

9. **Kolumbijoje** gyv. apie 10 liet. inž. PLIAS įgaliotinis E. Šviedrys.

10. **Prancūzijoje** gyv. 4 liet. inž.

11. **Švedijos** PLIAS sk. Stockholme, įst. 1950. V. 1 d. pirm. dr. inž. K. Kraujalis, 8 nariai.

12. **Šveicarijoje** gyv. 3 liet. inž.

13. **Vokietijoje** gyv. 25 liet. inž., PLIAS c. v-bos įgaliotinis Pr. Zundė.

14. **Venecueloje** gyv. 15 liet. inž. ir keletas kitų technikos darbuotojų. PLIAS c. v-bos įgaliotinis V. Venckus.

PLIAS visame laisvajame pasaulyje apjungia virš 600 lietuvių inžinierių architektų, technikų ir inžinierių kandidatų.

Reikia skaityti, kad visame laisvajame pasaulyje gyvena apie 700 liet. inžinierių ir architektų.

Gi inžineriją studijuoja dar apie 200 jaunuolių.

PLIAS yra visuomeninė — profesinė lietuvių inžinierių organizacija, kurioje bendrą kultūrinį darbą dirba visi sutartinai, palikdami nuošaly politinius ir pasaulėžiūrinius įsitikinimus. Visose valstybėse lietuvių inžinierių vardas stovi aukštai, nes jiems pavestą darbą atlieka gerai ir sąžiningai.

Inž. K. Krulikas.

BALTIMOREJE vienos šeimos penkiem vaikam ruošiamasi išimti tonsulus.

Lietuv. generalinio konsulato New Yorke paieškomi asmens

Adomėnas, Juozas, gyvenęs Dedroite.

Aleliūnienė, Marijona, ir jos dukterys Elzbieta, Emilija, Liucija ir Marijona.

Alminauskas, Albinas, iš Kurmių kaimo.

Andruškevičienė, Marijona, gyveno Lowell, Mass.

Bakšytė, Marcelė, iš Sintautų, Šakių apskr.

Barauskaitė, Saloméja, duktė Antano, iš Alytaus apskr.

Barauskas, Antanas, buv. miškų urėdas Trakų ap.

Bendorius, Juozas, sūn. Antano, iš Marijampolės ap., gyvenęs Mažeikiuose.

Cibulskytė - Jackienė, Filomena.

Didvalis, Pijušas ir du jo broliai, iš Oškasvilių k., Gižų parap.

Dobiliauskas, Juozas ir Stasys, gyveno Shamokin ar Kulpmont, Pa.

Doškevičienė - Railaitė, Elzbieta, ir vyras Povilas.

Dulskienė - Railaitė, Ona, ir vyras Petras.

Dzenkauskas, Vaclovas.

Gaižutis, Napoleonas Stasys ir Vytautas.

Gaštautų šeima.

Grikis, Vytautas.

Indriliūnas, Jonas ir Mykolas ir sesuo Emilija Paškevičienė.

Iškauskas, Antanas.

Jackienė - Cibulskytė, Filomena.

Janeliūnas, Povilas.

Jokubaitis, Vytas, iš Vokietijos buvo išvykęs Anglijon, gimęs Amerikoje.

Karvelis, Julius ir Stasys, sūnūs Rapolo.

Kaunas, Petras, spėjamai kilęs iš Kretingos apskr. (gal Mosėdžio val.)

Kletkus, Aleksandras, sūnus Jeronimo.

Kletkus, Stasys, sūnus Prano.

Kontrimavičius, Stasys.

Lalas, Jonas, iš Kviečlaukės k., Kruopių parap.

Lapašinskas, Viktoras.

Mačiulskytė, Ona, gyvenusi Vokietijoje.

Martišius, Kazimieras ir Martišiūtė, Marijona.

Matonytė - Rukšenienė, Antanina, ir vyras Rukšėnas, Antanas.

Matulaitis, Antanas, sūnus Jono, iš Šakių apskr.

Mickevičius, Juozas, iš Radvilionių, sūn. Stanislovo.

Mitoliūnienė - Šabliauskaitė, Ona.

Pakėnas, Baltrus.

Paškauskaitė, Michalina, ir jos sesuo.

Paškevičienė - Indriliūnaitė, Emilija, vyras Jonas ir vaikai Jonas ir Kotryna.

Pauliukynai, gyvenę Kulpmont, ar Shamokin, Pa.

Piliukaitis, Edmundas.

Pocevičiūtė, Magdutė ir Onutė, iš Avikilu k., Liudvinavo v., Marijampolės ap.

Prike, Maria, gyvenusi Philadelphijoje.

Raila, Antanas ir Juozas, ir ju seserys Elzbieta Doškevičienė ir Ona Dulskienė, iš Vaitkūnų k., Pušaloto val., Panevėžio ap.

Reliuga, Vladas, iš Palangos val.

Rinka, Charlis, išvykes iš Lietuvos 1940 metais, į Haverhill, Mass.

Rukšenienė - Matonytė, Antanina, ir vyras Rukšėnas, Antanas.

Šabliauskaitė - Mitoliūnienė, Ona.

Saulius, Robertas.

Savickas, Anupras.

Slamiškiūtė, Katriutė, vienuolė, iš Avikilų k., Liudvinavo v., Marijampolės ap.

Smiltinis, Martynas.

Šveistys, Juozas ir Vincas ir ju sesuo Verutė, iš Jurbarko val.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

SKAITYK VARPELĮ. Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metams tik $2.00. Rašyk:
Kennebunk Port, Maine
Franciscan Fathers

Chicago, Ill.

TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD. TAKER
TELEPHONE:
DEABORN 2-0819

HELP W. MALE

Die Cast operators, polishers
General help
First and second shift
excellent working ronditions.
Many company benefits.
PORTABLE
ELECTRIC TOOLS INC.
200 W. 83 St.

"Excellent Opportunity!"
Immediate Opening —
MACHINIST
Understand'ng of English and ability to read Blue Prints,
Small Shop.
40 Hour Week.
Liberal Company Benefits.
Good Working Conditions.
Steady year round work.
WILLIAM H. WELSH
CO., INC.
2211 So. Indiana
CA 5-5454

Engineers
Designers
Draftsmen
Layout & Detail
Top wages
In and out of town
Send resume or call
DElaware 7-6350
BARNES
and
REINECKE INC.
230 E. OHIO ST.

HELP W. FEMALE

REIKALINGOS PATYRUSIOS
SIUVIMO MAŠINŲ
OPERATORĖS
Geras pradinis mokestis ir priedas už akordinį darbą
5 dienų savaitė
darbas nuo 8 iki 4:30 popiet
Near North Side
SCHOLL MFG CO.
213 W. Schiller

Why Travel?
When You Can Work
Near Home!
Openings Available for
BILLER-TYPIST &
CLERK-TYPIST
In modern, new branch office
Congenial Associates
Permanent position with excellent employe advantages
Exp. preferred
Beginners considered
CALL
LUSTER CORP.
OF AMERICA
LAfayette 3-0733
For information

H. W. FEMALE

GIRLS—WOMEN
Work Near Home
Days or Evenings
Light Pleasant Factory Work.
S. A. MAXWELL CO.
1907 N. MENDELL

SPORTAS

Olimpinių žaidynių išvakarėse

XVI-tosios olimpinės žaidynės, kurios įvyks Melbourne, jau visai nebetoli. Paskutinieji pasiruošimai šioms pasaulinio masto varžyboms jau baigiami tiek dalyvių, tiek ruošėjų tarpe. Neužilgo tūkstančiai sportininkų ir turistų pasileis toliman užjūrių kelionėn į Australiją. Apskaičiuojama, kad šios žaidynės tautų ir varžovų skaičiumi pralenks visas kitas prieš tai įvykusias. Gausiausios sportininkų komandos atvyks po JAV ir Sov. Rusijos vėliavomis. Kiekviena planuoja pasiųsti arti 400 dalyvių. Tarp šių abiejų konkurentų olimpiadoje išsivystys iki šiol nematytos lenktynės dėl pirmų vietų, kad kuo daugiausia medalių parsivežus namo.

Įvairūs pasaulio sporto laikraščiai jau dabar daro visokias prognozes, patiekdami statistika ir duomenis dėl galimų rezultatų. Žinoma, svarbų vaidmenį suloš ir kitos valstybės, paglemždamos nevieną aukso, sidabro ar bronzos medalį. Iš šios grupės ypač pažymėtina: Vokietija, Vengrija, Japonija, Anglija, Australija ir kt. Tarp vakarų ir rytų Vokietijos pasiektas bendras susitarimas įstatyti šiais metais vieną komandą. Nežymią staigmeną gali patiekti raudonoji Kinija, pirmą kartą dalyvaudama olimpiadoje.

JAV turėtų parodyti pranašumą šiose sporto šakose: lengvoje atletikoje vyrams (išskyrus tolimų distancijų bėgimuose), plaukyme, šuoliuose į vandenį ir krepšinyje. Tuo tarpu Sov. Rusija tikisi stipriau pasireikšti lengvoje atletikoje moterims, gimnastikoje, fechtavime, dviračių sporte, tinklinyje ir futbole. Kai kuriose šakose, kaip antai, irklavime, šaudyme, bokse ir sunkumų kilnojime šansai abiem vienodi.

Sov. Rusija ir jos satelitai atsižvelgia į šios rūšies šventę, kaipo patogią demonstraciją propagandai — per sportą imponuoti jaunimą. Tuo tarpu kai vakarų tautos į sportą žiūri kaip natūralų jaunimo užsiėmimą. Jei dar 1952 olimpiadoje Sov. Rusija atsidūrė po JAV antroje vietoje, šį sykį ji, žūt būt, užsibrėžusi iškopti į viršų. Kad parengtų kuo geriausiai savo kadrus olimpinėm žaidynėm, Sov. Rusija nepersenіausiai surengė Maskvoje didžiulę sov. tautų spartakiadą, kuriai buvo intensyviai ruošiamasi ilgą laiką. Jau bus metai, kai sovietines respublikas užplūdo įvairūs sporto šūkiai ir raginimai sporto programas pravesti mokyklose, kolūkiuose, rajonuose ir miestuose. Net didžiulį stadioną įrengė Maskvoje specialiai spartakiadai pravesti.

Lietuvos sportininkai spartakiadoje užėmė 12-tą komandinę iš 18-kos dalyvių. **Estija** užėmė 6-tą vietą, **Latvija** 10-tą. Nuvykti į Melbourną ir da-

(Nukelta į 8 psl.)

[redacted]

M. D. ZACHARIAS, pasižymėjusi amerikietė sportininkė, 42 metų, mirė vėžio liga Galveston, Tex.; apačioje ji su laimėtaja dovana už golfo žaidynes (1948)

Futbolo pirmenybių tvarkaraštis

Pirmiau įvardinta komanda žaidžia savo aikštėje.

Spalių mėn.

7 d. LSK - Swiss FC
14 d. LSK - Eintracht
21 d. Newark - LSK
28 d. LSK - SC New York.

Lapkričio mėn.

4 d. Minerva - LSK
11 d. LSK - German-Hungarians
18 d. Elisabeth - LSK
25 d. SC New York - LSK.

Gruodžio mėn.

2 d. laisvas mūsiškių sekmadienis. 9 d. LSK: Newark, 16 d. NY Hungarians: LSK

Priešžaismyje visados žaidžia tų pačių klubų rezervinės komandos. Tolimesnis pirmenybių tvarkaraštis, tur but priklausys nuo komandų stovio taurės rungtynėse.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

RESORTS

WHITE STALLION RANCH
Haven for ranchers, hunters, skiers, open the year round. 5 milles to catholic church. Write for booklet. Hillsdale 2, N. Y.

HELP W. MALE

PORTERS
Full Time—6 AM 2:30 PM
Part Time—6 AM 10 PM
Apply 4th floor, Personnel Office
ARNOLD CONSTABLE
9 East 39th Street

DISPLAY

FOSTER HOMES
needed for Catholic children under 2 yrs. of age. Board & clothing rates paid. Medical care provided.
TR 9-2200.
Home Finding Dept.
Weecends 9—5 PM

RUPTURED
Be sure your struss holds all the ting!! If not, Act quickly, avoid more danger!
Adelphi Surgical Co.
UL 8—2740
623 Fulton St. off Lafayette Ave.
BROOKLYN, N. Y.

STUTTERERS
Bronx men residents up to 21 yrs. with spench defects can receive in their own homes expert help from an active teacher of speach & english, lessons on evenings and Saturdays. 1st visit $1.00 no obligation Thereafter $3 per wk. Call FA 4-6538—4 PM — 6 PM

YOU MAKE $50 CATHOLIC CHRISTMAS CARDS
Make $50 for yourself, Sodality, Club or School selling 100 boxes finest Religious Catholic Christmas cards. Other fast money makers. Stationery, Novelties, Imprints, etc.
Rush coupon for SAMPLES an approval
ROBINSON CARDS
Dept. L—48 Clinton, Mass.
Name ....
Adress ....
City ....
State ....

DISPLAY

ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Feinstes Schweinefleisch und Wurstwaren
En gros und Detail
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193
Bronx 57, N. Y.

Gripsholm Restaurant INC.
324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.
Finest Swedish Smorgasbord
Luncheon - Cocktails - Dinner
Air Cooled PL 9-6260

RIVERHEAD MOTEL
Riverhead, L. I.
"Modern as To-morrow" Restaurant, Shack bar Fishing Boating, Golf, Tennis facilities nearby. Send for photo or Brochure.
PArk 7-2704
Al Magee (owner) 2704

BEAVER LODGE
Only 53 miles from N. Y. Beautifully located on Beaver Dam Lake. Private Beach, fishing, boating. Finest accomodations, delicious American food, hunting parties welcome, bar open until New Year. Catholic church nearby. $35—$40 weekly. $8.00 per day weekends.
SALISBURY MILLS, N. Y.
Washingtonville, N. Y. 7435

ST. SEBASTIAN'S LENDING LIBRARY
The (3) greatest prayers by St. Thomas Aquinas. The nature and profound reflection of one of the greatest minds in tse history christianity, $2,00 — Rosaries, Religious articles, cards, gift wrapping convert aids mail orders promptly filled, Write to 159 Broad St. Dept. "L" Middletown, Conn.

REAL ESTATE

LADY OF PERPETUAL HELP PARISH
Possesion of Top Floor. 5 rms, gas heat, 2 family brick, parlor floor and basement type attached, $18,000. 540—60 St. Brooklyn 20, N. Y. — GE 9-6914

QUEENS VILLAGE S. JOACHIM-ANN PARISH REDUCED TO SELL
Bright, beautiful 7 room stucco on corner, excellent condition. 3 bedrooms, 1½ baths, center hall, large dining and living rooms, fireplace. Large basement and attic. Oversized 2 car garage, landscaped patio. S/S, venetians, many extras. You have to see it to appreciate it.
HOllis 8-0085

NURSES WANTED
Nurses RN and LPN, NA
Small Bx nursing home
KI 8-0790
Miss Blanche

NURSES
Famous downtown hospital, old enough to have 50 year tradition of emergency service, new enough (new building 1953) to recognize need for modernized emergency care in revitalized Manhattan, offers a unique opportunity to:
EMERGENCY ROOM NURSES
To reorganize its emergency unit Beekman Downtown Hospital needs head & staff nurses for days, eves. & nights.
1. Head nurses start at $285; staff $270. Evening differential $30; night $15.
2. 40 hr. week, 10 paid holidays, weeks vacation.
3. Bright spacious rooms (7th hospital floor), maid service. Modern furniture, laundry, kitchen, TV room, $15 month.
4. Meals at cost air-conditioned cafeteria.
5. Short walk to IND, IRT, BMT & Hudson Terminal.
6. Training program in new emergency nursing specialty.
7. Hard work but interesting, varied, fast paced.
Exciting jobs for ambitious, young, forward looking nurses. Call BE 3—5300 or visit 170 Williams St.

HELP WANTED FEMALE

GIRLS
All around help in nursing home. $120 month to start. Plus room and board.
Spring Valley 6-1582
Box 359,
SPRING VALLEY, N. Y.

REIKALINGOS VALYTOJOS
valyti raštines didžiuliam pastate. Turi kalbėti angliškai. Amžius iki 45 metų. Darbas nuo 6 val. vakare iki 12 val. nakties. Kreiptis 9 val. ryto visoms savaitės dienoms. Netelefonuoti.
National Cleaning Contractors
9 West 29th St. N. Y. C.

THE ALEXIAN BROTHERS
who conduct the hospital at 655 East Jersey St., Elizabeth, N. J., have the Signal Mt. Hotel for a permanent home) for mtn. Nine miles from Chattanooga. All rooms large with baths. Mild climate, elevation 2300 feet. Bus to Chattanooga at front door. Mass and rosary if desired daily. Nursing care by the Brothers, medical and physiotherapy if needed now or in later years, when infirmities come on. Meals—cafeteria style. For information and rates write to
ALEXIAN BROTHERS REST HOME
100 James Boulevard Signal Mt., Tenn.

RETA NAUJIENA,
Kad įvairių pažiūrų rašytojai pasirodžiusią knygą vispusiškai skaitytojai rekomenduotų, tai —
TOMO ŽIORAIČIO, O. P.,
ŽODIS IR GYVENIMAS
Religinei-tautinei rimčiai
"Tomo Žiūraičio knygą skaitai kaip kokį romaną. Mums krenta į akis autoriaus rašymo meistriškumas bei kūrybinis sintetiškumas: dainiaus, išminčiaus ir karžygio" (Prof. Dr. A. Ramūnas).
"Autorius prasikasa pro šimtmečių dulkes ir senąsias tiesas sugyvenimina" (Sal. Narkeliūnaitė).
"T. Žiūraičio knyga yra nauja teologija, naujas žodis moderniam žmogui" (Kun. Dr. A. Baltinis).
"Vikriai parašyta knyga (A. Rimydis).
"Naudinga knyga!" (Kan. M. Vaitkus).
"Daugiau panašios vertės knygų" (D. Penikas).
Knygai įvadą parašė Prof. Dr. A. Maceina.
Viršelis dail. V. K. Jonyno.
Knyga gaunama "Darbininke" ir pas platintojus. Kaina $2.75.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui
kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.
Juozas Andriušis
238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-8247.

Paulius Gaubys
F O T O G R A F I J A
Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbąs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
B A N G A
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven. Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
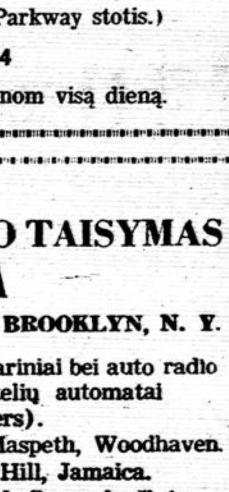
[redacted]
Baras, Salē vestuvēms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-0686 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Naujasis Testamentas	$2 00
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonesca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Šventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Šventasis Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Dievas ir žmogus, Prel. Bartkus ir J. Aleksa	5.00
įrišta	6.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Pikturna	2.00

MALDAKNYGĖS

Atlaidų Šaltinis, T. Kazimieras, kapucinas	4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25 ir 1.50 (geresniais viršeliais)
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas	2.00
de luxe.	4.50
Odos imitacija	2.50
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa.	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Telšių kankiniai, 100 p.	0.25
Tolimieji kvadratai, J. Grišmantas, 200 p.	2.00
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Česlovas Sasnauskas, J. Žilevičius, 127 p.	2.00
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažėraitė	1.00
Gabija, metraštis	6.00
Medinis arklys, E. Williams, 192 p.	2.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apysakaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už sielą, D. Pilla, 304 p.	2.00
Žirgeliai padebesiais, P. Tarulis, 99 p.	1.50
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

ANGLISKOS:

4 Martyred Bishops, T. Narbutas	0.10
Soviets Kill God in Lithuania, T. Narbutas	0.10

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas.	1.00
Šventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Be tėvynės brangios, J. Aistis, 60 p.	0.50
Kelionė, A. Tyruolis, 126 p.	1.25
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (įrišta), J. Kėkštas, 141 p.	3.00
Laukų liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marios, L. Andriekus, 136 p.	2.00

DRAMA

Gims tautos genijus, L. J. Voicekauskas, 80 p.	1.50
Žiurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Motulė paviliojo, L. Pelėda	0.60
Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Vaikų knygelė, Vysk. Valančius	1.80
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos. N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00

ĮVAIRIOS

Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (įrištas)

NEW YORKO NAUJIENOS

Į Bostoną,

į ALRK Federacijos sukaktuvinį seimą, organiuozjama važiuoti mašinomis. Visi norintieji važiuoti, registruojasi parapijų raštinėse ir Darbininko redakcijoje. Išvykstama spalio 12, penktadienį, 10 val. nuo Apreiškimo parapijos bažnyčios. Laukiama, kad kuo daugiau važiuotų, nes penktadienis yra Kolumbo šventė, daug kam nedarbo diena.

Mirė

Jurgis Kazakevičius, 71 metų, palaidotas iš Angelų Karalienės parapijos bažnyčios spalio 1 Švč. Trejybės kapinėse.

Juozapas Urbaitis, 65 metų, palaidotas iš Angelų Karalienės parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse spalio 2 d.

Angelų Karalienės parapijos

draugijų valdybos nariai susirinkę posėdžiavo sekmadienį ir tarėsi Bostono kongreso reikalu ir organizavo aukas.

Operetės choro

repeticijų penktadienį nebus, choristai prašomi susirinkti spalio 12.

Ateitininkų sendraugių skyriaus

susirinkime rugsėjo 28 buvo išrinkti atstovai į LRKFederacijos kongresą Bostone — dr. B. Radzivanas, Pr. Vainauskas, V. Maželis, A. Dumbrienė, M. Lušienė, T. Šlepetienė ir Br. Stočkus. Pranešimą apie pietų Amerikos katalikų ir lietuvių gyvenimą darė dr. A. Trimakas. Skyriaus veikimui vadovauja šiemet kun. T. Narbutas (pirm.) ir A. Žumbakienė, A. Dumbrienė, St. Lušys ir J. Baužys.

Balfo 100 skyrius

Brooklyne šiemet, talkininkaudamas Balfo vajaus komitetui, rengia didelį koncertą, kuris įvyks lapkričio 11 d. šv. Stanislovo salėje.

Fordhamo universitete

pirmoje lituanistikos paskaitoje, kuri įvyko rugsėjo 28, dalyvavo per 10 studentų. Numatoma, kad ateityje paskaitas lankys kur kas daugiau.

Angelų Kar. parapijos koncerte,

kuris įvyks spalio 7 d., šv. Stanislovo parapijos salėje, duetus dainuos: dr. B. Svogūnėlis ir A. Kizienė, M. Šalinskienė ir M. Bujokienė. Bus vyrų ir moterų oktetai.

SPORTAS

Sekmadienį vykusios futbolo rungtynės pasibaigė šitaip: LSK—Gotsches — 2:3, rezervinė — 1:2, jaunučiai — 0:8.

Sportas

(Atkelta iš 7 psl.)

lyvauti olimpiadoje turės progos apie 15—20 Lietuvos atletų. Deja, reikia su apgailestavimu pabrėžti, kad jei dar Maskvoje jie dėvėjo marškinėlius su raidėmis LIETUVA, tai Australijoje šitai jau bus pakeista į CCCP.

Viso Maskvoje Lietuva laimėjo 3 aukso, 2 sidabro ir 10 bronzos medalių. Be to, dar parsivežta 13 — ketvirtos vietos diplomų, 7 — penktos vietos ir 2 šeštos vietos. Aukso medalius gavo: Romualdas Murauskas— bokse, pussunkis svoris, Algirdas Socikas —bokse, sunkus svoris, ir Jonas Pipynė—1500 m bėgime (3:484) Socikas, beto, yra dusyk buvęs Europos čempionas (1953 ir 1955 m.). Pipynei, dar tik 20 m. amžiaus studentui, Melbourne tektų susitikti su garsiaisiais Anglijos, Australijos ir Vengrijos šios distancijos bėgikais.

Sidabro medalius gavo broliai Alfonsas ir Mykolas Rudzinskai — 10,000 m dviviete baidare 41:39,0.

Bronzos medalius paėmė: T. Baltakytė ir A. Šakalytė — 500 m dviviete baidare 2:03.9, A. Mikėnas — 20 km ėjime 1,29:57,6, Lietuvos krepšinio rinktinė — S. Butautas, P. Buzelis, A. Lauritėnas, A. Matačiūnas, J. Radykas, S. Stonkus ir A. Stumbrys. (Buzelis 19 m. naujai iškilęs per spartakiadą krepšininkas.)

Neblogus rezultatus pasiekė dar: A. Karečkaitė — šuolyje į vandenį nuo bokšto, J. Mozūra numetęs ietį 70.02 m (18 m. mokinys iš Biržų, iki šiol nežinomas. Rezultatas yra sov. jaunių rekordas), A. Prokofjevas — klasikinis imtinynkas, Lietuvos moterų tinklinio rinktinė ir Lietuvos fechtavimo špaga rinktinė. **E. S.**

IŠNUOMOJAMAS

2 kambarių butas vyresnio amžiaus moterims. Galima naudotis virtuve. Kreiptis: E. Masilionis, 1815 Centre St., Brooklyn 21, N. Y.

PARDUODAMAS

2 šeimynų — 14 kambarių — namas. Nuo centro ir požeminio traukinio tik 3 blokai. Gražioj vietoj, yra sklypas žemės didumo: 50x125. Į mėnesį duoda virš $211.50 pelno. Garažas ir 4 kambariai lieka savininkui nemokamai. Kreiptis: Telf. FL 3-3871 nuo 7 val. vak. arba asmeniškai: F. Norris, 41—39 Parsons Blvd., Flushing 5, L. I., N. Y.

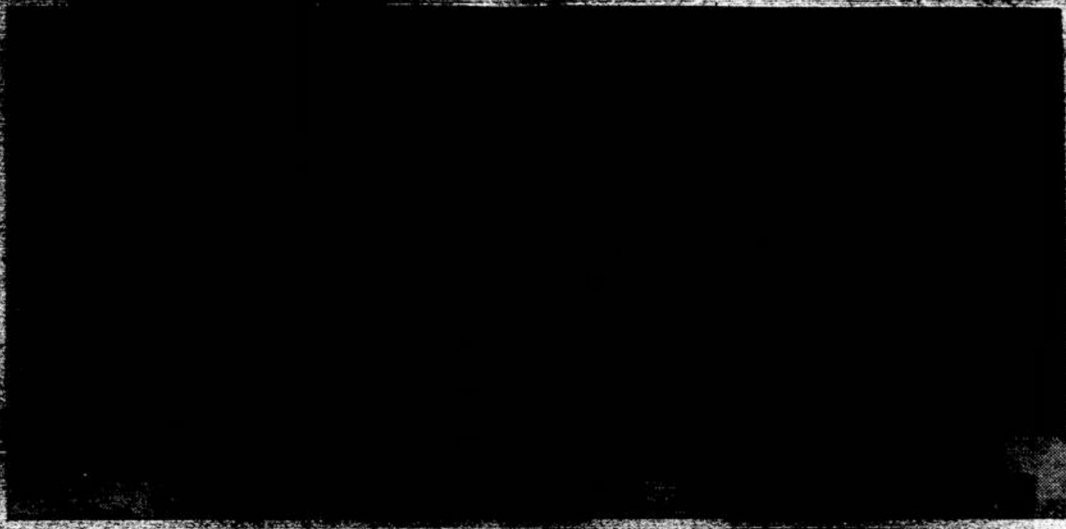

TOMO ŽIŪRAIČIO, O. P. [illegible] N. Y. Sėdi iš kairės į dešinę — garbės svečiai: kun. P. Totoraitis, kun. Vyt. [illegible], dail. V. K. Jonynas, vicekonsulas A. Simutis, kun. J. Borevičius, S. J., inž. V. [illegible], prof. kun. K. [illegible], O. P., kun. Tomas Žiūraitis, O. P., kun. B. Mikalauskas, OFM, prel. Ignas Kelmelis, A. Butrydaitė. Stovi: New Jersey visuomenės išleistuvių rengimo komitetas — J. Ginkus, Pr. Saveikis, A. Trečiokas, Ed. [illegible], Iz. Jatulis, Iz. Dilienė, M. Klimas, O. Saveikytė, J. Kralikauskas, rašyt. K. Grigaitytė - Graužinienė, S. Gudas.

ALR KATALIKŲ FEDERAC. KONGRESO PROGRAMA

Penktadienis, spalių 12,

10 val. iškilmingos šv. Mišios šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Boston, Mass.

Šv. Mišias aukoja vysk. V. Brizgys, pamokslą sako prel. J. Balkūnas.

12 val. atstovų ir svečių registracija Sheraton Plaza viešbutyje Copley Square, Boston, Mass.

Pirmasis bendras posėdis Sheraton Plaza Hotel 1 v. p.p.

1. Atidaro k-to pirm. kun. J. Žuromskis; malda ir himnai; giesmė "Marija, Marija".

2. Kalba N. Anglijos apskr. pirm. V. Kudirka ir pakviečia Federacijos Centro pirmininką.

3. Kalba dr. Ad. Damušis ir kun. dr. A. Juška.

4. Sveikinimai. Žodžiu sveikina vysk. V. Brizgys ir kun. Pr. Virmauskis.

5 Kongreso prezidiumo sudarymas.

6. Centro Valdybos narių pranešimai.

7. Registracijos komisijos pranešimas.

8. Pertrauka

9. Sveikinimai raštu.

10. Paskaita "Žvilgsnis į praeitį" — L. Šimutis. Diskusijos po paskaitos.

Šeštadienis, spalių 13

9 val. šv. Mišios šv. Petro liet. parapijos bažnyčioj. Mišias aukoja prel. Pr. Strakauskas, pamokslą sako prel. K. Vasys.

10:30 jaunimo, vyrų ir moterų posėdžiai Hotel Sheraton Plaza.

a. jaunimo posėdyje svarstomi jaunimo bendradarbiavimo, jaunimo centro sudarymo jaunųjų organizavimo ir kiti klausimai. Kalba kun. A. Kontautas, Klimkaitė, kun. J. Borevičius, S. J., dr. V. Vygantas, Diskusijos vyksta pasiskirčius grupėmis.

b. moterų posėdyje paskaitą tema "Moters katalikės vieta katalikų akcijoje" skaito K. Keblinskienė. Koreferentės Renneth A. Kaneb ir V. Kulbokienė.

c. vyrų posėdyje paskaitą "Aktyvus lietuvis katalikas vyras šių dienų aplinkybėse" skaito prof. Ant. Vasaitis. Koreferentai V. Kudirka ir St. Lušys.

12:30 pietų pertrauka.

2 val. p. p. Sheraton Plaza viešbutyje antrasis bendras kongreso posėdis.

1. malda, 2. Valdybos rinkimai, 3. Paskaita "Žvilgsnis į ateitį" S. Sužiedėlis. Diskusijos po paskaitos.

4. ALRKFederacijos dalyvavimas bendrinėse lietuvių organizacijose.

5. Auklėjimo ir stovyklų reikalai.

6. ALRKF konstitucija.

7. Rezoliucijų priėmimas, sumanymai. Posėdis baigiamas malda. 6 val. vak. Bankietas tame pačiame viešbutyje. Kalba arkivysk. R. J. Cushing, vysk. V. Brizgys, dr. Ad. Damušis, Lietuvos garbės konsulas Ant. Šalna.

Vadovauja adv. J. Grigalius. Dainuoja solistas St. Liepas ir Ad. Barauskas.

Po bankieto 9 v. v. šokiai.

Sekmadienis, spalių 14

10 val. šv. Petro liet. parapijos bažnyčioje pamaldas laiko kun. J. Švagždys, pamokslą sako kun. dr. A. Juška.

2:30 **Šventoji Valanda** Bostono katedroje, Washington St.

Valandai vadovauja prel. Pr. Juras.

Vargonais groja ir giedojimui vadovauja komp. J. Kačinskas.

Procesijai įeinant į sanktuariumą, giedama Tegul būna garbinamas.

Išstatymas Švč. Sakramento. Pasiaukojimo aktą ir maldą už Lietuvą skaito prel. Pr. Juras.

Arkivyskupas R. J. Cushing sako pamokslą.

Gieda solistas Stasys Liepas.

Vysk. Brizgys taria padėkos žodį.

Tantum ergo Sacramentum, Garbinkime ir Marija Marija. Giesmes, gieda visi dalyviai.

Skelbdami šią programą, sakome ligi pasimatymo Bostone š. m. spalių 13 ir 14 dd. Laukiame gausių atstovų, svečių ir visos visuomenės dėmesio.

Kongresui Rengti Komitetas

PAIEŠKOJIMAI

Aldona Trepčiauskienė - jurevičiūtė, duktė Stasio. Yra jai žinių iš Lietuvos. Kreiptis į Darbininko redakciją.

Erna Talat-Kelpšaitė, gimusi 1923 m. Jos tėvas karo metu buvo gydytojas Šiauliuose. Yra jai žinių iš Lietuvos, kreiptis į Darbininko redakciją.

Zalepūga Feliksas, sūnus Prano, gimęs Tverų valsčiuje, Lopaičių kaime, apie 70—75 m. amžiaus. Išvyko į Ameriką 1914 m. prieš 7—8 m. gyveno Chicagoje. Jis pats arba šeimos nariai prašomi kreiptis į Darbininko redakciją, yra žinių iš Lietuvos.

Petras Burkauckas, sūnus Leono, prieš karą gyvenęs Kaune, kalvis. Paieško Adolph Misewich, Barrett Hill, Mahopae, N. Y.

Dėdės Justino Žalo paieško sesers duktė Alfanija Butkutė Tamašiūnienė, gyvenanti Lietuvoje, TSR, Ukmergė, D. Darbininkų Nr. 23. Justinas Žalas gyveno apie New Yorką, turėjo savo namus. Giminaitė sunkioje padėtyje. Našlė su trim vaikučiais. Kas žino, prašom pranešti jam.

Tidmonas Vladas, gyvenąs ar gyvenęs Brooklyne. Ieško Jadenkienė Justina, duktė Jono, iš Klaipėdos, Petro Cvirkos gt. 20., b. 1.

BOSTONO ŽINIOS

Sodaliečių pamaldos

Spalių 4 d. 7:30 val vak. šv. Petro parapijos bažnyčioje įvyks parapijos sodaliečių pamaldos. Po pamaldų — susirinkimas salėje po bažnyčia.

Vėl veiks skaitykla

Užsibaigus vasaros iškylų laikui, Bostono skautai rugsėjo 26 vėl atidarė lietuviškų knygų ir laikraščių skaityklą, kurią jie turi įsirengę tautininkų namuose. Skaityklai vadovaus Algimantas Adomaitis, padės Lituanica II oro skautų būrelis.

Misijos par. bažnyčioj

prasidėjo rugsėjo 30. Pirmą savaitę — moteris, antrą — vyrams, trečia angliškai kalbantiems. Pamokslai sakomi 9 v. ryte ir 7:30 v. v.

STOUGHTONO ŽINIOS

x **Valerija Rafalko** nusilaužė kairę ranką ir trečia savaitė guli Brocktono ligoninėje.

x **Šeštadieninė mokykla** pradėjo darbą rugsėjo 15. Pirmą dieną atvyko: M. Klimas, Ed. Palaima, Nijolė Poškūtė, Arvidas Poškus, K. Overkaitė, J. Martinkutė, Nancy Foster, Ann Foster, J. Preskenis, Antanas Juknevičius, Majella Ciancy. Vėliau dar prisidėjo: V. Chesnut, N. Chesnut, Ed. Chesnut. Šiais metais J. N. seserys nebegalėjo lankytis pas mus. Tikimės, gal vėliau galės. Šiais metais sutiko mokytojauti Sofija Chesnut, Joanna Owerka ir P. Savicki. Linkime joms gero pasisekimo ir laukiame dar daugiau, ypač praeitų metų mokinių. **Mik.**

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkingumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikrimtimo, isterijos ir bemigės, išgąsčio ir karščiavimų, širdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegimo ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras $5.00.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

SIUNTINIAI Į VISUS KRAŠTUS
Į visas TSRS dalis, čia apmokėtu muitu
Audeklai, nauji ir dėvėti drabužiai, vaistai, valgomieji produktai. Išsiuntimas neatidėliojamas, skubus pristatymas ir gavėjo parašu patvirtintas pakvitavimas garantuotas. Reikalaukite smulkesnių informacijų.
Licenses PTR
The Triple Bee Trading Corp.
111 Fifth Ave., New York 3, N. Y., Room 707,
Tel. AL 4-8711.
Atidaryta 9—6 kasdien ir šeštadieniais 10—3.
Su siuntiniais įėjimas iš 5 East 18th Street.

Wendell Berman
Chairman

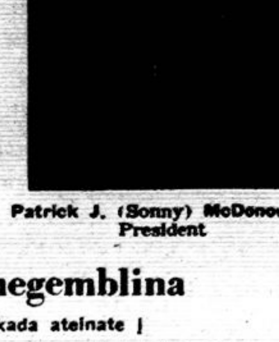

Patrick J. (Sonny) McDonough
President

gembleriai negemblina
ir nei jūs, kada ateinate į
INSURANCE ir REAL ESTATE
Mes pranešame mūsų naują Real Estate Division. 559 East Broadway, dabar Suffolk apskrities leistą po vienu stogu:
Real Estate Specialists
Who know S. Boston,
Dorchester and Roxbury
• Patarnavimas automobilių savininkams
• Ugnies ir Vagystės apdraudimas
• mažesnių paskolų globojimas.
Lenkų ir lietuvių kalba. Jūs nieko nerizikuojate, kada jūs pavedate Wendell Berman sekmingą namų pardavimą ir nebrangiai apsidraudžiate.
Wendell Berman Agency
559 E. Broadway — Call ANdrew 8-5078

GERA PROGA ĮSIGYTI LINKSMUS
DON KAMILIAUS IR PEPONES NUOTYKIUS
Jau išėjo ir "Don Kamiliaus mažasis pasaulis" II dalis, kaina $3.00
Didelis palengvinimas įsigyti abi šios knygos dalis: dabar užsisakydami abi dalis gaunate už $5.00
Užsakymus siųskite:
DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Siunčiu $3.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus II dalį
Siunčiu $5.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus" abi dali
Mano adresas: ....

TALARSKI
FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 Maple Avenue, Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruoštose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
Trans - Atlantic Trading Co.
Ellis Building, Room 10 — Tel. AN 8-8764
409 W. Broadway — So. Boston 27, Mass.
Persiunčia Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir visas kitas RUSIJOS valdomas sritis
Iš naujų ar naudotų rubų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir t. t. Visas išlaidas ir U. S. S. R. muitą apmoka siuntėjas.
Taipgi priimame užsakymus siuntiniams per Angliją.
Iš toliau siųskite siuntinius mūsų adresu, nedaugiau 21 svaro. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Įstaiga lietuviška, dėl informacijų kreipkitės lietuviškai.
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausia patarnauja ir persiunčia siuntinius.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. po pietų.
Skelbimas laikinas, iškirpkite adresą